

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ			
ПРИМЉЕНО 05.06.2014			
ОФГ. ЈЕД.	БРОЈ	ПРИЛОГ	ВРЕДНОСТ
01	1169		

Др ДРАГАН НИКОЛИЋ, редовни професор Правног факултета у Нишу,
 Др ВЛАДО БУЧКОВСКИ, редовни професор Правног факултета „Јустинијан Први“ у Скопљу,
 Др ЖИКА БУЈУКЛИЋ, ванредни професор Правног факултета у Београду

**ПРАВНОМ ФАКУЛТЕТУ УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ
 НИШ**

Предмет: Извештај стручне комисије за избор наставника
 у звање доцент или ванредни професор
 за ужу Правно-историјску научну област на
 Правном факултету Универзитета у Нишу.

Научно-стручно веће за друштвене и хуманистичке науке Универзитета у Нишу, на седници одржаној 02. 06. 2014. године донело је Одлуку бр. 8/18-01-003/14-044 о именовану Комисије за писање извештаја о пријављеним кандидатима на конкурс за избор једног наставника у звање доцент или ванредни професор за ужу Правно-историјску научну област на Правном факултету у Нишу, у саставу: др Драган Николић, редовни професор Правног факултета у Нишу, председник Комисије, др Владо Бучковски, редовни професор Правног факултета „Јустинијан Први“ у Скопљу, члан и др Жика Бујуклић, ванредни професор Правног факултета у Београду, члан.

На конкурс за избор наставника у звање доцент или ванредни професор за ужу Правно-историјску научну област, објављен у „Сл. гласнику РС“ бр. 46. од 29. априла 2014. године, благовремено се пријавила само др Марија Игњатовић, доцент Правног факултета у Нишу.

Комисија је прегледала пријаву кандидата, поднету домкументацију и приложене радове и сагласно одредбама чл. 64 Закона о високом образовању и чл. 124. Статута Универзитета у Нишу (Одлука бр. 1/00-02-003/10-004) од 14.12.2010. године и чл. 94. Статута Правног факултета у Нишу (Одлука бр. 01-1492/1-2011) од 05.07.2011. године има част и задовољство да поднесе следећи:

ИЗВЕШТАЈ

I БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Лични подаци

Др Марија Игњатовић, доцент Правног факултета у Нишу, рођена је у Нишу 27. септембра 1974. године. Живи и стално борави у Нишу, ул. Анастаса Јовановића 28.

Подаци о досадашњем образовању

Др Марија Игњатовић завршила је основну и средњу школу са одличним успехом у свом родном граду.

На Правни факултет у Нишу уписала се школске 1993/94. године са најбоље оствареним резултатом на пријемном испиту. Правни факултет Универзитета у Нишу завршила је 1998. године са просечном оценом 9,81. У току студија више пута била је награђивана. Као најбољи студент Правног факултета Универзитета у Нишу за школску 1994/95. годину награђена је Повељом Скупштине града; а као најбољи дипломирани студент Правног факултета Универзитета у Нишу 1998. године била је награђена Повељом Универзитета у Нишу.

Последипломске студије из грађанскоправне области, смер Римско право, уписала је 2001. године на Правном факултету "Јустинијан Први" у Скопљу, Република Македонија. У оквиру последипломских студија одбранила је предвиђене семинарске радове и са просечном оценом 9,70 положила следеће испите: Методологија права, Општи део грађанског права, Стварно право, Облигационо право, Породично право, Наследно право, Грађанско процесно право, Право индустријске својине, Међународно приватно право и Римско право (Историја римског права и Институције римског права).

Магистарски рад на тему: **"Старатељство над малолетницима у римском и савременом праву"** одбранила је 26.08.2005. године и тиме стекла право на научни степен магистра правних наука из грађанскоправне области, смер Римско право, у Републици Македонији. Поступак признавања високошколске исправе (раније нострификација) окончан је на Универзитету у Нишу 07.06.2006. године.

Научни степен доктора правних наука стекла је на Правном факултету "Јустинијан Први" у Скопљу, у Републици Македонији 04.02.2009. године, одбранивши докторску дисертацију под називом **"Предбрачни имовнскоправни односи у римском и савременом праву"**. Поступак признавања ове дипломе окончан је на Универзитету у Нишу 26.05.2009. године.

Професионална каријера кандидата

Своју професионалну каријеру др Марија Игњатовић започела је на Правном факултету у Нишу.

Кандидат доц. др Марија Игњатовић изабрана је и постављена на радно место асистент-приправник за предмет Римско право на Правном факултету Универзитета у Нишу 15. фебруара 2000. године.

За асистента за предмет Римско право изабрана је 15. октобра 2006. године.

За доцента за предмет Римско право на Правном факултету у Нишу изабрана је 24. септембра 2009. године, одлуком Наставно-научног већа Универзитета у Нишу бр. 8/18-01-007/09-008.

Поред наставе на матичном факултету, доц. др Марија Игњатовић, била је ангажована, као наставник, и на другим правним факултетима у земљи и иностранству.

II ПРЕГЛЕД РЕЗУЛТАТА НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА

I. НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД ПРЕ ИЗБОРА У ЗВАЊЕ ДОЦЕНТА

До избора у звање доцента за предмет Римско право, кандидат др Марија Игњатовић, написала је и објавила већи број научних и стручних радова, учествовала у научним пројектима у својству истраживача-сарадника и учествовала, по позиву, са рефератима на многим научним конференцијама у земљи и иностранству.

(I) Публиковани радови

1. „Старатељство над малолетницима у римском и савременом праву“, магистарска теза, Правни факултет "Јустинијан Први", Скопље, 2005, стр. 151. (M 42)
2. Предбрачни имовнскоправни односи у римском и савременом праву, Универзитет у Скопљу, Правни факултет "Јустинијан Први", 2009, стр. 279 (докторска дисертација) (M 71)
3. Позивање на суд (*in ius vocatio*), Копаоничка школа природног права, Правни живот, бр. 12, 2003, стр. 275-283. (M 51)
4. "Двадесет година Закона о ванпарничном поступку Републике Србије", приказ Зборника радова Правног факултета у Нишу, Право-теорија и пракса, бр. 11-12, Нови Сад, 2003, стр. 119-124. (M 52)
5. Историски значаен фрагмент за статусот на жената (Јустинијанови институтни, II,13,5), коауторство са проф. др Милом Јовановић, Зборник радова: "Современото право, правната наука и Јустинијановата кодификација", Правни факултет "Јустинијан Први", Скопље, 2003, стр. 245-266. (M 33)
6. "Уставно питање у Србији", приказ Зборника радова Правног факултета у Нишу, Право-теорија и пракса, бр. 11, Нови Сад, 2004, стр. 86-88. (M 52)
7. Извршење пресуде у римском граѓанском поступку, Зборник радова Правног факултета у Нишу, Правни факултет, Ниш, 2004, стр. 288-309. (M 53)
8. Уговор о ортаклуку у македонском праву, коауторство са мр Гоцетом Наумовским, Копаоничка школа природног права, Правни живот, бр.10, 2004, стр. 495-506. (M 51)
9. Поступак за предају детета, Копаоничка школа природног права, Правни живот, бр. 12, 2004, стр. 185-195. (M 51)

10. Удовичко уживање у српском грађанском законнику, Зборник радова: "Србија 1804-2004", Правни факултет, Ниш, 2005, стр. 415-424. (M 33)
11. Старатељство над малолетницима-историјски развој и однос старатељског и родитељског права, коауторство са мр Гоцетом Наумовским, Копаоничка школа природног права, Правни живот, бр. 9, 2005, стр. 1237-1251. (M 52)
12. Римско право и Code Civil, Зборник радова "Двеста година од доношења Француског грађанског законика-утицај француског грађанског законика на српско право", Правни факултет, Ниш, 2005, стр. 303-317. (M 33)
13. Предбрачни имовинскоправни односи у римском и савременом праву, Универзитет у Скопљу, Правни факултет "Јустинијан Први", 2009, стр. 279 (докторска дисертација) (M 71)
14. Старатељство над малолетницима некад и сад, монографија, Задужбина Андрејевић, Београд, 2007. година, 95 стр. (M 42)
15. Старатељство над малолетницима во римското и во современото право, извод из магистарске тезе, Зборник посветен на почесни доктори и магистри на науки (2001-2006), Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Правен факултет "Јустинијан Први", Скопје, 2006, стр. 518-533.
16. Нови концепт усвојења према Закону о изменама и допунама Закона о породици Републике Македоније, коауторство са Љубишом Стефаноским, Правно-теорија и пракса, бр. 3-4, Нови Сад, 2006, стр. 30-39. (M 53)
17. Суштина и значај ограничења ауторских и сродних права, коауторство са Љубишом Стефаноским, Копаоничка школа природног права, Правни живот, бр. 13, 2007, стр. 321-331. (M 23)
18. Имовински уговор брачних другова у праву Републике Србије - несклад теорије и праксе, Копаоничка школа природног права, Правни живот, бр. 10, 2008, стр. 487-500. (M 51)
19. Prenuptial agreement: pros and cons, Зборник сажетака са меѓународне научне конференције "Проблеми и перспективе развоја савремених правних система", Универзитет у Новгороду, Правни факултет, Москва, 2008, стр. 538. (M 34)
20. Предбрачни уговори у римском и савременом праву, Зборник сажетака са меѓународне научне конференције "Истраживања правне повјести у југоисточној Еуропи", Универзитет у Бечу, Правни факултет, Беч, 2008, стр. 44. (рад у штампи). (M 34)
21. Prenuptial agreement, Facta Universitatis, Vol. 5, N 1, 2007, pp.61-69. (received November 29, 2008), University of Nis, Nis, 2008. (M 53)
22. О утицају појединих правила ЕУ на регулисање брачних имовинскоправних односа у праву Републике Србије, Зборник сажетака са меѓународне научне

конференције "Право Републике Србије и право Европске уније-стање и перспективе", Универзитет у Нишу, Правни факултет, Ниш, 2009, стр. 90. (М 34)

Наведени радови били су предмет анализе и оцене приликом избора кандидата у звање доцента за предмет Римско право од 24.9.2009. године.

(II) Учесће у научним пројектима у својству истраживача-сарадника:

1. „Стварање услова за развој модерног правног и друштвено-економског система Србије као демократске државе“, носилац пројекта – Правни факултет Универзитета у Нишу, 2001-2005, 2006-2010. и 2011-2016;
2. "Србија 1804-2004" ("друштво, економија, држава, право, политика, култура, религија"), носиоци су били Катедра за правноисторијске науке и Институт за правна и друштвена истраживања Правног факултета у Нишу;
3. TEMPUS пројекат (бр. ЈЕР – 19014-2004) „Последипломеке студије за европске интеграције“ (*Post-graduate studies for European Integration – POGESTEI*). Пројекат је реализован у периоду 01.10.2005-30.09.2008. године. Поред Правног факултета у Нишу на овом пројекту још су учествовали: Универзитет у Марибору, Универзитет у Београду, Универзитет у Салзбургу, Универзитет у Трсту, Универзитет у Виадрина из Франкфурта, Универзитет Инсубриа Комо (Италија) и Универзитет у Новом Саду.

(III) Учесће на научним и стручним скуповима, трибинама и семинарима са рефератима, саопштењима и као учесница у дискусији:

1. „Савремено право, правна наука и Јустинијанова кодификација“, међународни симпозијум одржан у Скопљу октобра 2003. године Република Македонија, у организацији Правног факултета "Јустинијан Први", рад: "Историски значајни фрагмент за статусот на жената (Јустинијанови институци, II,13,5)", коауторство са проф. др Милом Јовановић;
2. „Право и демократска култура“, XVI сусрети Копаоничке школе природног права, Копаоник, 13-17. децембар 2003. године, рад "Позивање на суд (*in ius vocatio*)";
3. „Србија 1804-2004. друштво, економија, држава, право, политика, култура, религија“, научни скуп одржан октобра 2004. године у организацији Правно-историјске катедре на Правном факултету у Нишу, рад: "Удовичко уживање у српском грађанском законнику";
4. „Право и културне разлике“, XII сусрети Копаоничке школе природног права, Копаоник, 13-17. децембар 2004. године, рад "Поступак за предају детета";
5. „Право и културне разлике“, XII сусрети Копаоничке школе природног права, Копаоник, 13-17. децембар 2004. године, коауторски рад са мр Гоцетом Наумовским: "Уговор о ортаклуку у македонском праву".

6. „Двеста година од доношења Француског грађанског законика - утицај Француског грађанског законика на српско право“, научни скуп одржан маја 2005. године у организацији Грађанско-правне катедре на Правном факултету у Нишу, рад **“Римско право и Code Civil”**;
7. „Одговори правника и експерата о практичној примени права“, 59-ти светски симпозијум у оквиру SHDA - светско удружење историчара античких права, одржан септембра 2005. године на Универзитету у Бохуму, Немачка, саопштење на сесији посвећеној питањима ван теме Конгреса.
8. „Право и универзалне вредности“, XVIII сусрети Копаоничке школе природног права, Копаоник, 13-17. децембар 2004. године, коауторски рад са мр Гоцетом Наумовским **“Старатељство над малолетницима-историјски развој и однос старатељског и родитељског права”**;
9. „Новине у породичном законодавству“, научна конференција одржана на Правном факултету у Нишу, април 2006. године, саопштење : **“Усвојење према новом породичном закону Републике Србије”**.
10. „Право и слобода“, XX сусрети Копаоничке школе природног права, Копаоник, 13-17. децембар 2007. године, коауторски рад са Љубишом Стефаноским **„Суштина и значај ограничења ауторских и средних права“**;
11. „Право и међународне интеграције“, XXI сусрети Копаоничке школе природног права, Копаоник, 13-17. децембар 2008. године, рад **„Имовински уговор брачних другова у праву Републике Србије – несклад теорије и праксе“**;
12. „Проблеми и перспективе развоја савремених правних система“, међународна конференција одржана на Правном факултету у Новгороду, април 2008. године, саопштење **„Prenuptal agreement: pros and cons“**;
13. „Истраживања правне повијести у југоисточној Европи“, међународна научна конференција одржана на Правном факултету у Бечу, октобар 2008. године, саопштење **„Предбрачни уговори у римском и савременом праву“**;
14. „Право Републике Србије и право Европске Уније – стање и перспективе“, Ниш, мај 2009. године, саопштење **„О утицају појединих правила ЕУ на регулисање брачних имовинскоправних односа у праву Републике Србије“**.

2. НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД КАНДИДАТА ПОСЛЕ ИЗБОРА У ЗВАЊЕ ДОЦЕНТА

Научно-истраживачки рад кандидата доц. др Марије Игњатовић у протеклом изборном периоду био је интензиван и плодан по оствареним резултатима.

Од избора 24.9.2009. године у звање доцента за предмет Римско право, др Марија Игњатовић је написала Практикум за Римско право, као помоћни уџбеник који је доживео два

издања, објавила монографију „Правна правила римског права“ и написала и објавила двадесет осам научних и стручних радова. Као аутор реферата по позиву учествовала је у раду низа научних скупова и конференција, националног и међународног карактера. У овом периоду кандидаткиња је учествовала и као истраживач у раду на пет научно-истраживачка пројекта. Осим тога, посебно је запажен научни утицај који је остварила својим радовима што се види по цитираности њених радова.

(I) Уџбеници и монографије

1. **ПРАКТИКУМ ЗА РИМСКО ПРАВО**, помоћни уџбеник, I издање, Пунта, Ниш, 2013. година, стр. 303, (ISBN 978-86-7990-105-7)
2. **ПРАКТИКУМ ЗА РИМСКО ПРАВО**, помоћни уџбеник, II измењено издање, Пунта, Ниш, 2014. година, стр. 255, (ISBN 978-86-7990-118-7)
3. **ПРАВНА ПРАВИЛА РИМСКОГ ПРАВА**, монографија, Правни факултет Ниш, Ниш, 2014. година, стр. 122, (ISBN 978-86-7148-180-9). **(M 42)**

(II) Научни и стручни радови

1. **О УТИЦАЈУ ПОЈЕДИНИХ ПРАВИЛА ЕУ НА РЕГУЛИСАЊЕ БРАЧНИХ ИМОВИНСКОПРАВНИХ ОДНОСА У ПРАВУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**, „Право Републике Србије и право Европске Уније – стање и перспективе“, Ниш, Правни факултет, 2009, стр. 263-283. **(M 44)**
2. **РЕГУЛИРАЊЕ НА ИМОТНО-ПРАВНИТЕ ОДНОСИ НА БРАЧНИТЕ ДРУГАРИ ВО ПРАВОТО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**, Хоризонти, Битола: Универзитет Св. Климент Охридски, бр. 5, 2009, стр. 245-255. **(M 44)**
3. **SPONSALIA У РИМСКОМ ПРАВУ**, Зборник радова Правног факултета у Нишу, Ниш, Правни факултет, Центар за публикације, бр. 54, 2009, стр. 127-156. **(M 52)**
4. **СРПСКО-АЛБАНСКИ ПРАВНИ ЛЕКSIKOH - LEKSIKONI JURIDIK SERBISHT-SHQIP**, Одреднице: ЈУСТИНИЈАНОВА КОДИФИКАЦИЈА, Београд, Координационо тело Владе Републике Србије за општине Прешево, Бујановац и Медвеђа, 2010, стр. 192-194. **(M 46)**
5. **ПРАВНИ РЕЖИМ ПРОНАЛАЗАКА СТВОРЕНИХ У ОКВИРУ РАДНОГ ОДНОСА**, (коаутор мр Љубиша Стефаноски), Копаоничка школа природног права, Правни живот, бр.11, 2010, стр. 953-966. **(M 51)**
6. **ПРЕДБРАЧНИ ИМОВИНСКОПРАВНИ ОДНОСИ У СРБИЈИ XIX И XX ВЕКА**, Пешчаник, Ниш, Историјски архив, бр. 8, 2010, стр. 167-173.

7. ВЛИЈАНИЕТО НА РИМСКОТО ПРАВО ВРЗ ФРАЦУСКИОТ ГРАЃАНСКИ ЗАКОНИК. (коаутор мр Љубиша Стефаноски), Зборник на Правниот факултет "Јустинијан Први" во Скопје: во чест на Томислав Чокревски. - Скопје, Правен факултет, 2010, стр. 900-909. (M 51)

8. ДА ЛИ РИМСКИ СВАДБЕНИ ОБИЧАЈИ ЖИВЕ И ДАНАС?, Годишњак Факултета правних наука, Бања Лука, Паневропски универзитет "Апејрон", бр. 1, 2011, стр. 201-209.

9. ПРАВНИ АСПЕКТ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА ПАРКА ПРИРОДЕ "СИЋЕВАЧКА КЛИСУРА," (коаутор проф. др Славиша Трајковић), Тематски зборник са меѓународне научне конференции „Екологија и право“, Универзитет у Нишу, Правни факултет, Ниш, 2011, стр. 551-558. (M 33)

10. ПРАВНИ АСПЕКТ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА ПАРКА ПРИРОДЕ "СИЋЕВАЧКА КЛИСУРА" (коаутор проф. др Славиша Трајковић), Зборник сажетака са меѓународне научне конференции "Екологија и право", Универзитет у Нишу, Правни факултет, Ниш, 2011, стр. 86. (M 34)

11. АВАНСНА ВЕРИДБА У РИМСКОМ ПОСТКЛАСИЧНОМ ПРАВУ, Зборник радова Правног факултета у Нишу, Бр. 59, Правни факултет, Ниш, 2012, стр. 89-104. (M 52)

12. ПОТВРДА КОНЦЕПТА РИМСКОГ ДЕПОЗИТА У САВРЕМЕНОМ МАКЕДОНСКОМ ПРАВУ, (коаутори проф. др Гоце Наумовски, проф. др Владо Бучковски и др Мајом Симоновска), Зборник радова Правног факултета у Нишу, Бр. 63, Правни факултет, Ниш, 2012, стр. 217- 228. (M 52)

13. ПРАВНИ ПОЛОЖАЈ ПЕРЕГРИНА КАО МАЊИНЕ У РИМСКОМ ПРАВУ, Тематски зборник Правног факултета у Нишу „Заштита људских и мањинских права у европском правном простору“, Бр. 62, Правни факултет, Ниш, 2012, стр. 335-346. (M 52)

14. РИМСКО ПРАВО И НЕГОВ ТРАЈНИ КАРАКТЕР: УТИЦАЈ РИМСКОГ ПРАВА НА САВРЕМЕНО ПРАВО, Право-теорија и пракса, бр. 7-9, Нови Сад, 2012, стр. 55-70. (M 53)

15. ЗАШТИТА ЉУДСКИХ И МАЊИНСКИХ ПРАВА У ДОБА РИМСКЕ РЕПУБЛИКЕ. Тематски зборник Правног факултета у Нишу „Заштита људских и мањинских права у европском правном простору“, Бр. 62, Правни факултет, Ниш, 2012, стр. 321-334. (M 52)

16. DIVORTIUM ОД РИМСКОГ ДО САВРЕМЕНОГ ПРАВА, (коаутор доц. др Тања Китановић), Тематски зборник Правног факултета у Нишу „Заштита људских и мањинских права у европском правном простору“, Књ. 3, Правни факултет, Ниш, 2013, стр. 323-340. (M 44)

17. СПОРАЗУМНИ РАЗВОД БРАКА У РИМСКОМ И САВРЕМЕНОМ ПРАВУ, (коаутор доц. др Тања Китановић), Зборник радова Правног факултета у Новом Саду, Год. 47, бр. 2, Правни факултет, Нови Сад, 2013, стр. 315-330. (M 51)

18. ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ ПРЕДБРАЧНИХ ИМОВИНСКИХ ОДНОСА У ВИЗАНТИЈИ, СРЕДЊЕВЕКОВНОМ ПРАВУ И ПРАВУ ГРАЃАНСКИХ ДРУШТАВА, Пешчаник – Ниш, Историјски архив, Год. 11, бр. 11, Ниш, 2013, стр. 325-333.

19. КЛАСИФИКАЦИЈА ПРАВНИХ ПОСЛОВА У РИМСКОМ И САВРЕМЕНОМ ПРАВУ, (коаутор Милицом Шутова), Зборник радова Правног факултета у Нишу, Бр. 64, Правни факултет, Ниш, 2013, стр. 179-198. (M 51)

20. КОНСТАНТИНОВ АКТ О ПОЗАКОЊЕЊУ ВАНБРАЧНЕ ДЕЦЕ (LEGITIMATIO), Зборник сажетака са међународне научне конференције "1700 година Миланског едикта", Универзитет у Нишу, Правни факултет, Ниш, 2013, стр. 27. (M 34)

21. КОНСТАНТИНОВ АКТ О ПОЗАКОЊЕЊУ ВАНБРАЧНЕ ДЕЦЕ (LEGITIMATIO), (коаутор доц. др Тања Китановић), Тематски зборник са међународне научне конференције "1700 година Миланског едикта", Универзитет у Нишу, Правни факултет, Ниш, 2013, стр. 657-666. (M 33)

22. ПРАВНОЕКОНОМСКИ АСПЕКТИ CONTRACTUS EMPHYTEUTICARIUS У РИМСКОМ ПОСТКЛАСИЧНОМ ПРАВУ У СРЕДЊОВЈЕКОВНОЈ ИСТРИ, (коаутор проф. др Гоце Наумовски), Зборник сажетака са међународне научне конференције "Истарско господарство јучер и сутра", Државни архив, Пазин – Пула, 2013, стр. 78-79. (M 34)

23. ПРЕДБРАЧНО ИМОТНОПРАВНИ ОДНОСИ ВО РИМСКОТО КЛАСИЧНОТО ПРАВО, Годишник на Правниот факултет "Јустинијан Први" во Скопје: во чест на Љиљана Спириков -Трпеновска, Правен факултет "Јустинијан Први", Скопје, Том 49, 2013, стр. 355-372. (M 51)

24. PREMARITAL (MARITAL) AGREEMENT, Iustinianus Primus Law Review, Скопје, Iustinianus Primus faculty of Law, Vol. 4, No. 07 (2013), доступно на: <http://www.lawreview.mk/main.as?lang=eng&izdanie=07> (ISSN 1857-8683) (M 51)

25. PRENUPTIAL AGREEMENT IN ROMAN AND MODERN LAW: PREMARITAL PROPERTY RELATIONS, Le droit romain comme base des droits modernes: 67e session de La Societe internationale "Fernand de Visscher" pour l'histoire des droits de l'antiquite, 10-15 Septembre 2013. - Salzburg : Universitaet, Max-Kaser Seminar fuer roemisches Recht, 2013, стр. 28. (M 34)

26. РИМСКО СХВАТАЊЕ ЗАКОНА И ЗАКОН У ПРАВНОЈ ТЕОРИЈИ И ИСТОРИЈСКОЈ ПРАКСИ У РЕГИОНУ, Зборник сажетака са међународне научне конференције "Владавина права и правна држава у региону", Универзитет у Источном Сарајеву, Правни факултет, Источно Сарајево, 2013, стр. 136-137. (M 34)

27. ЕВОЛУЦИЈА УСТАНОВЕ УСВОЈЕЊА ОД РИМСКОГ ДО САВРЕМЕНОГ ПРАВА, (коаутор доц. др Тања Китановић), Зборник радова Правног факултета у Новом Саду, Год. 47, бр. 4, Правни факултет, Нови Сад, 2013, стр. 163-184. (M 51)

28. RELIGIOUS TOLERANCE IN THE LEGISLATION OF EMPEROR CONSTATINE, International Conference „Religious Tolerance from antiquity to the present day“, Faculty of Law, University of Plovdiv „Paisii Hilendarski“, Plovdiv 18-19 October 2013. (рад у штампи) (M 34)

1. Учешће у научним пројектима у својству истраживача

(I) *Домаћи пројекти*

1. „*Стварање услова за развој модерног правног и друштвено-економског система Србије као демократске државе*“, носилац пројекта – Правни факултет Универзитета у Нишу, 2001-2005, 2006-2010. и 2011-2016;
2. „*Заштита људских и мањинских права у европском правном простору*“, носилац пројекта – Правни факултет Универзитета у Нишу, (пројекат финансира Министарство просвете и науке Републике Србије – бр. 179046). Пројекат се реализује у периоду 2010-2015. година;
3. „*Усклађивање права Србије са правом Европске Уније*“, носилац пројекта – Правни факултет Универзитета у Нишу. Пројекат се реализује у периоду 2013-2018. година.

(II) *Међународни пројекти*

1. **TEMPUS пројекат** (бр. ЈЕР – 19014-2004) „Последипломске студије за европске интеграције“ (*Post-graduate studies for European Integration – POGESTE1*). Пројекат је реализован у периоду 01.10.2005 - 30.09.2008. године. Поред Правног факултета у Нишу на овом пројекту још су учествовали: Универзитет у Марибору, Универзитет у Београду, Универзитет у Салзбургу, Универзитет у Трсту, Универзитет у Виадрини из Франкфурта, Универзитет Инсубрија Комо (Италија) и Универзитет у Новом Саду.
2. **TEMPUS пројекат** (бр. 144582) „Мастер европских студија са двојним дипломама из области заштите интелектуалне својине“ (*Regional Joint Degree Master of intellectual property Law*). Пројекат је реализован у периоду 01.07.2008 - 31.12. 2013. године. Носиоци пројекта били су Правни факултет „Јустинијан Први“ из Скопља, Република Македонија и Центар за међународне студије интелектуалне својине Универзитета у Стразбуру. На пројекту су учествовали још и : Правни факултет Универзитета у Београду, Универзитет „св. Климент Охридски“ из Софије, Бугарска, Универзитет „Македонија“ из Солуна, Грчка, Правни факултет Универзитета у Нишу, Универзитет „Св. Климент Охридски“ у Битољу, Факултет за безбедност у Скопљу, Државни Универзитет у Тетову, Универзитет ФОН у Скопљу, Канцеларија за индустријску својину у Македонији, Државни инспекторат и Асоцијација за заштиту интелектуалне својине у Македонији.

(IV) Цитираност

Од избора у звање доцент радови кандидата су цитирани (без аутоцитата) у: научним и стручним радовима, монографијама, уџбеницима и одбрањеним радовима на докторским и мастер академским студијама.

1. Игњатовић, М. „Историјски значајан фрагмент за статус жене (Јустинијанове институције, III, 2, 3)“, Зборник радова са међународног научног скупа „Современото право, правната наука и Јустинијановата кодификација“, Скопље, вол. 2, 2004., стр. 225-245, у: Јовановић, М., „Коментар старог римског *ius civile*“, књига друга Закон XII таблица (I-IV), монографија, (уредник Драган Николић), Правни факултет Универзитета у Нишу, 2007, стр. 451;
2. Игњатовић, М. „Старатељство над малолетницима – некад и сад, Задужбина Андрејевић, Београд, 2007, стр. 95, у: Јовашевић, Д., Костић, М., „Политика сузбијања криминалитета“, монографија, Правни факултет Универзитета у Нишу, 2012, стр. 458;
3. Игњатовић, М. „Римско право и његов трајни карактер – утицај римског права на савремено право“, Право – теорија и пракса, бр. 7-9, Нови Сад, 2012, стр. 55-70, у: Ђорђевић, С., Торбица, М., Жупљанић, М., „Изведеност правног начела“, Право – теорија и пракса, бр. 10-12, Нови Сад, 2012, стр. 81-94;
4. Игњатовић, М. „Имовински уговор брачних другова у праву Републике Србије“, Правни живот, вол. 57, бр. 10, 2008, стр. 487-500, у: Тешић, Н., „Љубав на први поглед – о моралности брачних другова“, Анали Правног факултета у Београду, вол. 57, бр. 2, 2009, стр. 229-246;
5. Игњатовић, М. „Имовински уговор брачних другова у праву Републике Србије“, Правни живот, вол. 57, бр. 10, 2008, стр. 487-500, у: Тешић, Н., „Ко плати дукат да у брак уђе, нуди два да из брака изађе“, Анали Правног факултета у Београду, вол. 60, бр. 1, 2012, стр. 293-318;
6. Игњатовић, М. „Поступак предаје детета“, Правни живот, бр. 12, 2004, стр. 171-185, у: Китановић, Т., „Неке специфичности вршења родитељског права након развода брака“, Тематски зборник радова Правног факултета у Нишу, „Заштита људских и мањинских права у Европском правном простору“ бр. 3, 2013, стр. 357-377;
7. Игњатовић, М. „Испитивање јавног мњења као вид учешћа јавности у имплементацији оквирне директиве о водама – пример наводњавања лесковачких поља“, *Facta universitatis – series: Architecture and civil Engineering*, вол. 3, бр. 2, 2005, стр. 173-183, у: Јовановић, А., Милић, Ј., Трајковић, С., Ђелић, М., „Пројекат „зелена оаза“ као модел за будуће акције заштите животне средине“, Наука плус пракса, бр. 10, 2007, стр. 87-93;
8. Игњатовић, М. „Испитивање јавног мњења као вид учешћа јавности у имплементацији оквирне директиве о водама – пример наводњавања лесковачких поља“, *Facta universitatis – series: Architecture and civil Engineering*, вол. 3, бр. 2, 2005, стр. 173-183, у: Стаменковић, М., Трајковић, С., „Приказ резултата еколошког пројекта „Ниш – наше чисто двориште“, Наука плус пракса, бр. 11, 2008, стр. 91-100;

9. Игњатовић, М. „Испитивање јавног мњења као вид учешћа јавности у имплементацији оквирне директиве о водама – пример наводњавања лесковачких поља“, *Facta universitatis – series: Architecture and civil Engineering*, вол. 3, бр. 2, 2005, стр. 173-183. у: Гоцић, М., Радивојевић, Д., Трајковић, С., „*Отпадне воде у заштићеним областима јелашичке и Сићевачке клисуре*“, Зборник радова Грађевинско-архитектонског факултета у Нишу, бр. 25, 2010, стр. 79-85;
10. Игњатовић, М. „Предбрачни имовинско-правни односи у римском и савременом праву“, (докторска дисертација), Скопље, 2009, стр. 294. у: Ђорђевић, А., „*Уговори облигационог права Русије од XI-XV века*“, (докторска дисертација), Ниш, 2013, стр. 219;
11. Игњатовић, М. „Старатељство над малолетницима – некад и сад. Задужбина Андрејевић. Београд, 2007, стр. 95. у: Јанковић, Р., „*Tutela и cura у римском праву*“, (мастер рад), одбрањен на Правном факултету Универзитета у Нишу, 13.02.2014. године, стр. 47;
12. Игњатовић, М. „*Tutela impuberum и cura minorum у римском праву*“, Зборник радова Правног факултета у Нишу, бр. 46, 2005, стр. 259-277. у: Јанковић, Р., „*Tutela и cura у римском праву*“, (мастер рад), одбрањен на Правном факултету Универзитета у Нишу, 13.02.2014. године, стр. 47;
13. Игњатовић, М. „Старатељство над малолетниците во римското и савременото право“, Зборник посветен на почасни доктори и магистри на науки (2001-2006), Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2006, стр. 518-534. у: Јанковић, Р., „*Tutela и cura у римском праву*“, (мастер рад), одбрањен на Правном факултету Универзитета у Нишу, 13.02.2014. године, стр. 47;
14. Игњатовић, М. „Уговор о ортаклуку у македонском праву“, Правни живот, Том 4, бр.12, 2004, стр. 495-507. у: Цонић, Д., „*Societas у римским и нововековним кодификацијама*“, (мастер рад), одбрањен на Правном факултету Универзитета у Нишу, 13.02.2014. године, стр. 49;
15. Игњатовић, М. „Римско право и *Code civil*“, Тематски зборник радова „Двестотине година од доношења грађанског законика Француске“, Правни факултет, Ниш, 2006, стр. 303-315. у: Цонић, Д., „*Societas у римским и нововековним кодификацијама*“, (мастер рад), одбрањен на Правном факултету Универзитета у Нишу, 13.02.2014. године, стр. 49;
16. Игњатовић, М. „Суштина и значај ограничења ауторских и сродних права“, правни живот, том 56, бр. 13, 2007, стр. 321-331. у: „Правни и економски аспекти на вреднувањето на трговските марки“, (магистарски рад), одбрањен на Правном факултету „Јустинијан Први“ Универзитета „св. Кирил и Методиј“ у Скопљу, 02.04.2013. године, стр. 77.

3. ПРИКАЗ ОБЈАВЉЕНИХ РАДОВА ПОСЛЕ ИЗБОРА У ЗВАЊЕ ДОЦЕНТА

1. **ПРАКТИКУМ ЗА РИМСКО ПРАВО**, помоћни уџбеник, I издање, Пунта, Ниш, 2013. година, стр. 303, (ISBN 978-86-7990-105-7)
2. **ПРАКТИКУМ ЗА РИМСКО ПРАВО**, помоћни уџбеник, II измењено издање, Пунта, Ниш, 2014. година, стр. 255, (ISBN 978-86-7990-118-7)

Књига „Практикум за Римско право“, представља допунски уџбеник и приручник који треба да студентима олакша припремање испита, приближи им сложену материју римског права, омогући им да провере сопствено знање, пружи им материјал за учење и припрему за вежбе и провере знања, и подстакне их на самосталан истраживачки рад. Књига представља значајан и неопходан педагошки инструмент за основне студије који треба да омогући студентима не само да се припреме за испит и друге облике наставе, већ и да их подстакне на креативно размишљање, истраживање и самостално освајање нових простора знања.

У уводном делу књиге изложени су облици наставе, њихова садржина и циљеви који се остварују у сваком поједином облику наставе.

У оквиру главе II (стр. 7-134) под називом: *Подсетник за припрему вежби са задацима, глосаром и сентенцама*, концизно, јасно и на разумљив начин обрађена је целокупна испитна материја по одређеном редоследу. У овом делу укратко је изложен историјски развој римског права, правни извори и рецепција римског права, а затим је објашњена садржина одређених института из домена статусног, брачног и породичног, стварног, наследног, облигационог права и судског поступка. После сваког излагања, које следи чувену Гајеву поделу права, дати су и различити задаци за самосталну проверу знања. Свако поједино излагање праћено је и одговарајућим глосаром и сентенцама за сваку материју по понаособ.

У оквиру главе III (стр. 135-181) под називом: *Израда семинарских радова*, ауторка је поред упутства за израду семинарских радова (избор теме, читање, оријентациони план рада, писање концепта, библиографија, ревизија рукописа и проблем плагирања), указала и на значај техничког опремања рада (структура семинарског рада, садржај рада, уводни део, централни део, закључно разматрање и коришћена литература). У оквиру ове главе (стр. 151 – 175) дат је широк избор од 25 могућних тема за израду семинарских радова из материје римског права и за сваку од њих ауторка је дала широку листу романистичких извора и литературе која би била од помоћи студенту приликом израде семинарског рада.

У оквиру главе IV (стр. 181-193) под називом: *Студентски истраживачки пројекти*, аутор је настојао да избором занимљивих тема развије код студената осећај и за групни истраживачки рад. У том смислу, дато је пет врло интересантних тема у оквиру којих студенти могу да стекну прва шира знања и да савладавају технике рада на пројекту. И за студентске истраживачке пројекте, као и за семинарске радове, дат је широки списак извора и литературе из области римског права, који би у многоме олакшао рад студената у самосталном истраживању.

У оквиру главе V (193-215) под називом: *Колоквијум*, указано је да је, према наставном плану и програму основних академских студија права на Правном факултету, колоквијум вид предиспитне провере знања и да је студент дужан да колоквира. Ради олакшања припрема за колоквијум и у циљу савладавања почетне треме код прве предиспитне обавезе студената, дати су и огледни примери колоквијума.

У оквиру главе VI (стр. 225-227) под називом: *Латинске правне изреке*, садржана је листа од 70 најпознатијих латинских правних изрека, које ће студентима бити од помоћи и користи, не само приликом савладавања градива из области римског права, већ и у току целокупних студија права.

У последњем и завршном делу овог помоћног уџбеника, дати су корисни савети студентима о томе како се припремити за испит, као и испитна питања из материје римског права.

3. ПРАВНА ПРАВИЛА РИМСКОГ ПРАВА, монографија, Правни факултет Ниш, Ниш, 2014. година, стр. 122, (ISBN 978-86-7148-180-9). **(M 42)**

У монографији **“Правна правила римског права”** садржани су правна правила и појмови који су данас најпрепознатљивији савременом праву. Публикација представља израз настојања аутора да презентира полазну основу за проучавање и истраживање института и правила римског права, да укаже на корене савремене правне терминологије, темеље савременог приватног права и применљивост института римског права у условима савремене тржишне економије.

Монографија **„Правна правила римског права”** настала је као резултат је заједничког рада доц. др Марије Игњатовић и групе сарадника из реда студената са свих година Правног факултета у Нишу. Самосталан истраживачки рад доц. др Марије Игњатовић на прикупљању правних правила римског права из свих области права започет 2005.г., трајао неколико година. У току тог истраживачког рада она је прикупила обиље материјала из домена римског приватног права који је, касније, послужило као основна грађа у настанку ове монографије. Основна идеја и жеља аутора била да се кроз прикупљену листу римских правних правила и појмова из свих грана римског приватног права (*ius privatum*) систематизује један део материје римског приватног права и монографски обради и тако да допринос правној науци. У каснијем систематизовању прикупљене грађе и техничкој припреми за публикавање др Марији Игњатовић је помагала група од двадесеторо студената Правног факултета у Нишу са свих година студија - заљубљеника у римско право, историју римске државе и римску правну традицију.

Монографија је подељена у неколико целина.

Предговор монографије (стр.1-19) представља теоријску расправу о значају римског права у историјској ретроспективи. У предговору монографије стучно и исцрпно изложени су значај римског права у домену законодавства, правне теорије и правне лексике, донети римског права данас и утицај римског права на многе кодификације грађанског права у прошлости и на новије законодавне подухвате.

Прикупљена грађа систематизована је у монографији у две складне целине.

У првом делу монографије (стр. 19-49) садржан је појмовник латинских правних појмова поређаних абecedним редом.

У другом делу монографије (стр. 49-111) садржане су латинске правне изреке систематизоване у оквиру појединих грана римског приватног права: статусног, брачног и породичног, наследног, облигационог и судског поступка.

Монографија **“Правна правила римског права”** садржи и списак коришћене домаће и стране литературе, списак извора и адресе интернет страница.

Монографија **“Правна правила римског права”**, доц. др Марије Игњатовић представља истовремено и специјализовани енциклопедијски речник и једну врсту енциклопедије римског приватног права. Монографије садржи латинску правничку терминологију, која још увек живи у савременој лексци правних наука, што је од посебног значаја и за оне који изучавају латински језик. Ова монографија пружа и теоријску анализу и преглед римског правничког цивилизацијског наслеђа које представља изузетно значајан правни споменик и универзалну културну тековину једног друштва. Овим научно-истраживачким радом, којим је научно обрађена правна грађа, ауторка је омогућила да се сагледају непревазиђени обрасце правничке мисли и научно правништво европске културе које води порекло од римске јуриспруденције.

Посебно је значајно да је у сопствени научноистраживачки рад доц. др Марија Игњатовић укључила је и студенте са свих година студија, као сараднике у научном процесу, у настојању да им пружи могућност да стекну нова знања и вештине што јасно показује њену способност и спремност да ради на свестраном образовању правничких кадрова. Истраживачки тим студената, под руководством доц. др Марије Игњатовић на овај начин учинио је почетне кораке у научном раду. Та чињеница јасно показује не само научне, већ и наставнопедагошке квалитете аутора и његову посвећеност раду са студентима.

4. О УТИЦАЈУ ПОЈЕДИНИХ ПРАВИЛА ЕУ НА РЕГУЛИСАЊЕ БРАЧНИХ ИМОВИНСКОПРАВНИХ ОДНОСА У ПРАВУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ. „Право Републике Србије и право Европске Уније – стање и перспективе“, Ниш, Правни факултет, 2009, стр. 263 **(M 44)**

Анализирајући правна правила за уређење имовинскоправних односа у Републици Србији, а потом и утицај правила ЕУ на регулисање истих, аутор овог рада долази до закључка да иако је историјски посматрано кроз развој традиционалне, модерне и савремене породице, било покушаја да се и поред великих разлика које су претежно биле условљене низом различитих фактора, највеће заједнички именоване, тј. породични модел који би био јединствен за све земље, у првом реду Европе, до унификације у правном смислу те речи никада није дошло. Ни данас, у условима формирање и развијене Европске заједнице, не може се говорити о унификованом породичном праву, већ се оно, како је то у раду истакнуто, претежно састоји од фрагментарних правних начела, различите нарави и порекла. Међутим, аутор на самом крају рада да се први корак ка остварењу тог циља може начинити применом јединствених правила уговорног имовинског режима брачних партнера.

5. РЕГУЛИРАЊЕ НА ИМОТНО-ПРАВНИТЕ ОДНОСИ НА БРАЧНИТЕ ДРУГАРИ ВО ПРАВОТО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, Хоризонти, Битола: Универзитет Св. Климент Охридски, бр. 5, 2009, стр. 245-255. **(M 44)**

У овом раду компарирана су законска решења која се односе на имовинскоправне односе супружника у Републици Србији и Републици Македонији. Пре свега, анализирани су правно-политичке идеје и указано на законодавне пропусте у праву Републике Србије приликом нормирања института брачног уговора. Имајући у виду недостатке постојећег имовинског режима између супружника у правном систему Републике Македоније, у раду се пледира за измене имовинскоправних односа супружника и аргументовано настоји да се подстакне стручна јавност у Републици Македонији за увођење института брачног уговора којим се регулишу имовинско-правни односи супружника. У раду се наглашава да би законодавац новим законским решењима требало да понуди могућност оним супружницима који би желели да питање своје заједничке имовине регулишу уговорним путем, да то и учине брачним, односно предбрачним уговором. У том контексту, у овом раду се пледира да се поред постојећег имовинског режима озакони и уговорни режим који би омогућио и супружницима у Републици Македонији да слободно изразе своју вољу приликом уговорног регулисања међусобних имовинских односа.

6. SPONSALIA У РИМСКОМ ПРАВУ, Зборник радова Правног факултета у Нишу, Ниш, Правни факултет, Центар за публикације, бр. 54, 2009, стр. 127-156. **(M 52)**

У овом раду систематски је изложен и анализиран институт веридбе (*sponsalia*) у римском праву: историјски развој института, његово место у праву уопште, дефинисање института и

разликовање od института брака. Указује се да су, будући да претходе браку, веридбени имовинско-правни односи интересантни за проучавање са више аспеката. Њихово значење манифестује се кроз узајамно обећање вереника за ступање у будући брак. То заветовање на будући брак, стварало је међу вереницима однос који је наговештавао будући брачни живот (*sponsalia*). Проучавање ових односа у римском праву, како се истиче у раду, посебно је интересантно и с обзиром на чињеницу да су они и данас присутни у савременом праву, и као инструмент за регулисање имовинских односа будућих брачних другова. Због сложености овог питања, у раду је изложена сложена структура веридбе и обрађени су основни проблеми са којима се овај институт сусретао у свим својим развојним фазама, као и неки општи проблеми са којима се сусрећемо и данас у његовој свакодневној примени. Историјско-компаративна анализа овог института вршена је са циљем да се, с једне стране, дође до сазнања о еволуцији овог института у савременом праву, а с друге стране, да се сагледа да ли су правна правила савременог права довољно јасна и имплицитна и да ли пружају довољно аутономије вереницима приликом регулисања њихових будућих брачних, посебно имовинских односа.

- 7. СРПСКО-АЛБАНСКИ ПРАВНИ ЛЕКСИКОН - LEKSIKONI JURIDIK SERBISHT-SHQIP**, Одреднице: ЈУСТИНИЈАНОВА КОДИФИКАЦИЈА, Београд, Координационо тело Владе Републике Србије за општине Прешево, Бујановац и Медвеђа, 2010, стр. 192-194. (М 46)

У овој публикацији доц. др Марија Игњатовић је аутор одреднице која се односи на Јустинијанову кодификацију. Аутор је на јасан, прегледан и прегнантан начин изложила основне податке о овом правном извору, његовом наставнику, садржини и значају не само за римско већ и за савремено право.

- 8. ПРАВНИ РЕЖИМ ПРОНАЛАЗАКА СТВОРНИХ У ОКВИРУ РАДНОГ ДОНОСА**, (коаутор мр Љубиша Стефаноски), Копачичка школа природног права, Правни живот, бр.11, 2010, стр. 953-966. (М 51)

У овом раду указано је да проучавање и истраживање интелектуалних творевина насталих у оквиру радног односа представља посебно сложено и комплексно питање, како посматрано са аспекта теорије, тако и са аспекта праксе. У раду је обрађена проблематика која је до сада истраживана од стране малог броја стручних и научних радника. Рад садржи детаљну критичку анализу патента (проналаска) насталог у оквиру радног односа.

- 9. ПРЕДБРАЧНИ ИМОВИНСКОПРАВНИ ОДНОСИ У СРБИЈИ XIX И XX ВЕКА**, Пешчаник, Ниш, Историјски архив, бр. 8, 2010, стр. 167-173.

У овом раду излажно је питање регулисања имовинскоправних односа будућих супружника у Србији XIX и XX века. У раду се истиче да је, посматрано и са историјског аспекта, ово питање будило пажњу готово у свим периодима развоја људског друштва и да никада није губило на својој актуелности. Посебна пажња у овом раду посвећена је анализи миразног режима, који је посебно проучаван у Србији XIX и XX века. Констатује се да, иако се мираз као институт задржао практично до данашњег дана, у законским текстовима он није био нормиран, тако да он и данас представља институт претежно обичајног права, одн. реликт обичајног права. На основу извршене анализе у раду, аутор сматра да ће неко будуће време да покаже колико је овај институт стварно реликт прошлости, јер је у пракси све учесталија појава закључивања предбрачних, односно

брачних уговора, посебно међу имућнијим слојевима друштва, у којима се на посредан начин, између осталог, уређује и питање имовине коју жена уноси у брак закључењем брака.

10. ВЛИЈАНИЕТО НА РИМСКОТО ПРАВО ВРЗ ФРАНЦУСКИОТ ГРАЂАНСКИ ЗАКОНИК, (коаутор мр Љубиша Стефаноски). Зборник на Правниот факултет "Јустинијан Први" во Скопје: во чест на Томислав Чокревски. - Скопје, Правен факултет, 2010, стр. 900-909. **(M 51)**

У овом раду разматра се питање кодификације модерног европског приватног права. У раду се истиче да је ово питање од посебног значаја, јер од разбирања кодификације граѓанскоправних односа и нивотог нормирања у законским текстовима зависи и разбирање друштвених односа који су путем кодификација права и регулирани. У раду се наглашава, с једне стране, да је овај начин структурирања друштва увек био је од посебне важности, јер се на тај начин долази у додир са законом и законским решењима и нивото имплементацијом. С друге стране, у раду се укажује и на значај кодификације са нормативног аспекта, као и да систематизација правних прописа омогућује и квалитетније тумачење правних норми. Анализа савремених, модерних кодификација покажује да су оне ипак биле само регионалне или националне варијанте једне опште тенденције да се римско право трансформираше и да се прилагоди једном новом времену, односно да се створи савремена верзија римског права, као и да је ова тенденција посебно била изразена у француском граѓанском праву.

11. ДА ЛИ РИМСКИ СВАДБЕНИ ОБИЧАЈИ ЖИВЕ И ДАНАС?, Годишњак Факултета правних наука, Бања Лука, Паневропски универзитет "Апејрон", бр. 1, 2011, стр. 201-209.

У раду се анализира чин закључења брака с тим што се не разматра само изразена улога државног органа, већ се излажу и коментаришу, у историјској ретроспективи, веридбени и свадбени ритуали који прате овај свечани чин. У раду се закључује да су ти ритуали јако стари и да потичу још од древних народа и да су највећим делом преузети од Римљана, као и да у траговима постоје и данас у високообразовним друштвима, и да су се одржали да би улепшали сам чин закључења брака и учинили га посебно свечаном церемонијом (облачење младе, плетење цвећа, изговарање свечаних заклетви, бацање бидермајера, просипање жита по младенцима, преношење младе преко кућног прага). Аутор сматра да је одржавање неконских форми свадбених обичаја, без обзира што су они различни од народа до народа, резултат признавања хришћанства за званичну религију. Аутор констатује да свадбени обичаји евидентно и даље постоје у савременом друштву што покажује упоредна анализа у различитим културама и друштвима.

12. ПРАВНИ АСПЕКТИ ОДРЖИВОГ ПАРКА ПРИРОДЕ "СИЊЕВАЧКА КЛИСУРА" (коаутор проф. др Славиша Трајковић). Зборник сажетака са меѓународне научне конференције "Екологија и право". Универзитет у Нишу, Правни факултет, Ниш, 2011, стр. 86. **(M 34)**

Рад представља сажетак припремљен за Меѓународну научну конференцију која се бавила односом права и екологије. У раду се истиче да се животна средина не може очувати и унапредити парцијалном политиком мера, већ да је то једино могуће имплементацијом концепта одрживог развоја, који се најшире дефинираше као интегрални, економски, технолошки, социјални и културни развој усклађен са потребама заштите и унапређења животне средине, који омогућава садашњим и будућим генерацијама задовољење нивотох потреба и побољшање квалитета живота.

13. ПРАВНИ АСПЕКТИ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА ПАРКА ПРИРОДЕ "СИЋЕВАЧКА КЛИСУРА," (коаутор проф. др Славиша Трајковић). Тематски зборник са међународне научне конференције „Екологија и право“, Универзитет у Нишу, Правни факултет, Ниш, 2011, стр. 551-558. (M 33)

Овај рад представља саопштење публиковано у тематском зборнику са Међународне научне конференције која се бавила односом права и екологије. У првом делу раду анализирани су правни аспекти одрживог развоја заштићених области на примеру парка природе „Сићевачка клисура“. У другом делу рада представљен је биодиверзитет заштићене области парка природе „Сићевачка клисура“, док су у трећем делу рада приказани правни оквири заштите природних добара са посебним освртом на заштићену област Сићевачке клисуре. У раду се указује да је биодиверзитет сићевачке клисуре веома богат веома ретким врстама биљног и животињског света и да је то разлог што је, на основу предлога Завода за заштиту природе, Сићевачка клисура стављена под заштиту као природно добро од великог значаја и сврстана је у II категорију заштите, као парк природе. У раду се посебно апострофира да је одрживи развој ове заштићене области могућ само уз поштовање законских аката и да се на тај начин манифестује веза између екологије и права.

14. АВАНСНА ВЕРИДБА У РИМСКОМ ПОСТКЛАСИЧНОМ ПРАВУ, Зборник радова Правног факултета у Нишу, бр. 59, Правни факултет, Ниш, 2012, стр. 89 -104.

(M 52)

У раду је анализиран институт веридбе у правноисторијској перспективи из времена римског права до данашњих дана. Обавеза брака, која произлази из института веридбе, коју је Рим класичног периода, сматрао нецивилизованом тековином предкласичног права, наставила је да живи и у посткласичном праву и то најпре у провинцијама на Источном Медитерану. У овим провинцијама посебан облик веридбе била је веридба са капаром, односно стварање обавезе на закључење брака са обавезом давања капаре, која се је губила или враћала дупло у случају да није дошло до закључења брака. У раду се закључује да је право посткласичног периода прихватило овај облик веридбе и да је на њему изградило свој принцип о коначности веридбе, односно принцип по коме је веридба означавала почетак брака. То је довело до аутоматског искључивања принципа на коме је почивала веридба класичног периода, принципа слободе воље вереника. У раду се, поред анализе института авансне веридбе, указује и на примере који се доводе у везу са веридбеним обичајима у савременом праву.

15. ПОТВРДА КОНЦЕПТА РИМСКОГ ДЕПОЗИТА У САВРЕМЕНОМ МАКЕДОНСКОМ ПРАВУ, (коаутори проф. др Гоце Наумовски, проф. др Владо Бучковски и др Мајом Симоновска), Зборник радова Правног факултета у Нишу, бр. 63, Правни факултет, Ниш, 2012, стр. 217 - 228. (M 52)

У раду је обрађен историјски развој уговора о депозиту. У првом делу рада анализиран је уговор о депозиту у антици. Историјска анализа депозита у античком праву уопште, указује да и поред постојања облика депозита у праву далеког истока и старе Грчке, депозит као сложена и развијена форма се дефинише тек у старом Риму. Други део рада садржи осврт на уговор о депозиту у праву Републике Македоније. Посебно су анализирани правна природа права и обавеза страна уговорница и средства за заштиту. Посебно је значајно да је извршена компарација између

римског депозита и савременог уговора о депозиту и да је, на основу извршене анализе, указано на значај, важност и развој депозита, као правног института, и његоу даљу примену у праву.

16. ПРАВНИ ПОЛОЖАЈ ПЕРЕГРИНА КАО МАЊИНЕ У РИМСКОМ ПРАВУ,
Тематски зборник Правног факултета у Нишу „Заштита људских и мањинских права у европском правном простору“, бр. 62, Правни факултет, Ниш, 2012, стр. 335-346.
(M 52)

У раду се истиче да је интересовање међународне заједнице за питање заштите националних мањина, учинило је оно буде константно актуелно и да буде перманентно у средишту интересовања и проучавања шире научне и стручне јавности. У раду се констатује да питање заштите људских и мањинских права, у суштини, никада није ни губило на својој актуелности, јер су, историјски посматрано, у свим земљама, различитих друштвених епоха, постојале одређене групе људи које су се издвајале од доминантног становништва било у етичком, религиозном, културном или језичком погледу, као и да су се те групе називале и данас се називају мањинама. И у државама старих народа постојале су такве групе људи, чије се питање заштите права више или мање регулисало у зависности од самог степена развоја те државе. У римској робовласничкој држави питање мањина дошло је до изражаја тек са ширењем државе у другом периоду, а посебно након пада Картагине у Другом пунском рату 201. године пре нове ере. У овом раду, уз кратак осврт на стање и прилике у другом периоду римске државе, обрађено је питање заштите права мањина, с посебним освртом на правни положај перегрина као мањине у римском праву.

17. РИМСКО ПРАВО И ЊЕГОВ ТРАЈНИ КАРАКТЕР: УТИЦАЈ РИМСКОГ ПРАВА НА САВРЕМЕНО ПРАВО, Право - теорија и пракса, бр. 7-9, Нови Сад, 2012, стр. 55-70.
(M 53)

Доц. др Марија Игњатовић, као романиста по професионалној вокацији, у овом раду настоји да докаже неизбрисиву актуелност и значај римског права, провоцирана појавом покушаја маргинализације и негирања значаја римског права од стране оних који не само да не познају римско право, већ и његову везу са савременим правом уопште, као и негативним коментарима на рачун његовог даљег изучавања у универзитетској настави. У раду се указује на улогу и значај римског права за развој савременог права и констатује да римске теорије права, многобројни институти римског права и римски појмови својине, уговора, облигација, указују на огромно значење римског права у изградњи савременог приватног права и његове лексике, и то не само у периоду доношења великих кодификација, већ и данас, када се тежи унификацији права у оквирима Европске уније. У раду се аргументовано закључује, да због својих несумњивих вредности, римско право представља универзалну и изузетно вредну цивилизацијску тековину на којој почива значајни део савременог права, као и да је римско право универзално цивилизацијско наследство које припада целом савременом свету.

18. ЗАШТИТА ЉУДСКИХ И МАЊИНСКИХ ПРАВА У ДОБА РИМСКЕ РЕПУБЛИКЕ, Тематски зборник Правног факултета у Нишу „Заштита људских и мањинских права у европском правном простору“, бр. 62, Правни факултет, Ниш, 2012, стр. 321-334.
(M 52)

У овом раду аутор указује да је питање заштите мањина у оквиру одређеног правног система увек представљало комплексно питање, будући да се оно увек мора широко тумачити у конектитету основних уставних начела и да њихова заштита, заправо не представља ништа друго

до компромис између постојећег правног система и њихових културних, етичких, језичких, расних и националних карактеристика као темељних елемената за дефинисање мањине. У раду је обрађено питање заштите људских и мањинских права у оквиру римског права у периода Републике. Поред тога, аутор је анализирао и допринос римског права у стварању основних правних принципа који и данас егзистирају у домену савременог грађанског и уставног права. На основу извршене анализе, аутор је закључно да се универзалност римског права манифестује и у овом сегменту савремених правних система.

- 19. DIVORTIUM OD RIMSKOG DO SAVREMENOG PRAVA**, (коаутор доц. др Тања Китановић), Тематски зборник Правног факултета у Нишу „Заштита људских и мањинских права у европском правном простору“, књ. 3, Правни факултет, Ниш, 2013, стр. 323-340. **(M 44)**

У раду се анализирају поводи и разлози који изазивају развод брака у историјској ретроспективи. Указује се да брачне кризе, као повод за развод брака, нису особеност модерног доба и да их је било одувек, али да су у ранијим историјским епохама често игнорисане, с обзиром да је брак био преваходно економска, па тек онда емоционална заједница супружника. У патријархалним и економски неразвијеним друштвима супружници су уласком у брак морали да прихвате наметнуте моделе понашања и да успешно функционишу у задатим оквирима, будући да је њихова егзистенција ван породице била знатно отежана. У модерном браку, разлози интелектуалног, емоционалног и сексуалног неслагања, који су вековима потискивани као фактори који доводе до поремећаја брачних односа, избијају у први план и постају разлози за развод *par excellence*. Извршена анализа показује да савремени брак почива, у првом реду, на емотивним спонама, љубави и привржености супружника, и ако се интимна очекивања партнера не испуне, брак није остварио своју сврху, тако да је појава развода брака у пракси све чешћи феномен.

- 20. СПОРАЗУМНИ РАЗВОД БРАКА У РИМСКОМ И САВРЕМЕНОМ ПРАВУ**, (коаутор доц. др Тања Китановић), Зборник радова Правног факултета у Новом Саду, Год. 47, бр. 2, Правни факултет, Нови Сад, 2013, стр. 315-330. **(M 51)**

У раду се анализира и компарира развод брака на основу споразума супружника у римском и савременом праву. У првом делу рада изложена су основна обележја установе споразумног развода брака у римском праву, анализиран је утицај хришћанског верског учења на концепцију брака и развода и указано на започет процес ограничавања права на развод конституцијама римских владара. У другом делу рада разматрана је нормативна регулацију споразумног развода у појединим савременим правним системима и дата је критичка анализа правног уређења овог бракоразводног разлога у српском праву. На крају рада, на основу компаративне анализе, указано је на сличности и разлике у нормирању института споразумног развода брака у римском и савременом праву.

- 21. ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ ПРЕДБРАЧНИХ ИМОВИНСКОПРАВНИХ ОДНОСА У ВИЗАНТИЈИ, СРЕДЊЕВЕКОВНОМ ПРАВУ И ПРАВУ ГРАЂАНСКИХ ДРУШТВА**, Пешчаник – Ниш, Историјски архив, год. 11, бр. 11, Ниш, 2013, стр. 325-333. **(M 53)**

Тема овог рада је имовинско-правни режим брачних партнера у Византији, средње вековном праву и праву грађанског друштва. На основу историјско-компаративне анализа констатују се разлике у нормативном регулисању овог института тако да је уговорно регулисање

имовинских односа будућних супружника у неким правним системима било је дозвољено, у неким ограничено допуштено, док је у другим било строго забрањено. Уређење имовинскоправних односа будућних супружника, у старом праву, посебно у римском праву, зависило је од тога да ли се ово питање постављало пре закључења брака *cum manu* или брака *sine manu*. И док је римско право Јустинијановог периода пружало могућност жени да активно учествује у уговарању својих имовинскоправних односа, дотле јој је канонско право поново одузело ту могућност. Право грђанског друштва или буржоаско право, поново је признало могућност жени да учествује у регулисању имовинскоправних односа са будућним браћним партнером тако што је жени било признато право да закључује уговор о пуномоћству и уговор о поклону, али са могућношћу опозива.

22. КЛАСИФИКАЦИЈА ПРАВНИХ ПОСЛОВА У РИМСКОМ И САВРЕМЕНОМ ПРАВУ, (коаутор Милица Шутова), Зборник радова Правног факултета у Нишу, бр. 64, Правни факултет, Ниш, 2013, стр. 179-198. **(М 51)**

У раду се констатује да бројност и хетерогеност правних послова не пружа могућност да се на јединствен начин дефинишу сви правни послови и да се тако изразе све специфичности које их опредељују као такве. Из тих разлога, у правној литератури, почев од романистичке, па до савремене, егзистирају најразличитије класификације правних послова које полазе од различитих критеријума у погледу њихове систематизације. У римском праву правни послови су класификовани најпре према форми у којој су предузимани, а касније, када је форма изгубила значај, на правне послове у којима су облигације настајале из неког материјалног акта (чинидбе), као и на облигације код којих су постојале узајамне обавезе странака. У раду се излаже упоредно-правна систематизација правних послова у римском и савременом праву и, на основу детаљне анализе, закључује да је велики број правних послова који су настали у римском праву (70%), део и савременог права, као и да се на исти начин дефинишу и објашњавају у савременом праву.

23. КОНСТАНТИНОВ АКТ О ПОЗАКОЊЕЊУ ВАЊБРАЧНЕ ДЕЦЕ (*LEGITIMATIO*), Зборник сажетака са међународне научне конференције „1700 година Миланског едикта“, Универзитет у Нишу, Правни факултет, Ниш, 2013, стр. 27. **(М 34)**

У сажетку рада који је припремљен за Међународну научну конференцију поводом 1700 година Миланског едикта, истакнута је важност признавања хришћанства Миланским едиктом из 313. године, као једном од легалних државних религија, чиме је Константин спровео низ важних реформи, и наставио делатност коју је започео пре њега Диоклецијан. Једна од многобројних реформи био је и акт *legitimatio*, по коме су се, за закониту децу, признавала и она која су била рођена у ванбрачним заједницама. У раду се констатује да су постојала три облика легитимације: *legitimatio per subsequens matrimonium* (позакоњење деце накнадним закључењем брака), *legitimatio per oblationem curiae* (упућивањем сина за декурiona), *legitimatio per rescriptum principis* (у случајевима када више није могло доћи до накнадног закључења брака због одсутности, смрти, недостојности, итд. мајке-конкубине). Иако се *legitimatio* јавно у време увођења хришћанства, чије је учење у великој мери одиграло значајну улогу у његовом законском регулисању, ова установа се развијала и у конституцијама каснијих царева, а посебан значај је добила у Јустинијановом законодавству.

- 24. КОНСТАНТИНОВ АКТ О ПОЗАКОЊЕЊУ ВАНБРАЧНЕ ДЕЦЕ (*LEGITIMATIO*),** (коаутор доц. др Тања Китановић), Тематски зборник са међународне научне конференције "1700 година Миланског едикта", Универзитет у Нишу, Правни факултет, Ниш, 2013, стр. 657- 666. (M 33)

У раду се истиче да је институција брака у хришћанском свету добила једну нову, пре свега, изразито духовну димензију. Институција породице, у којој се налазио праузор црквене заједнице изгубила је старозаветну патријархалност, а односи између њених чланова постали су узор хришћанске етике у смислу љубави, праштања, једнакости и узајамног поштовања супружника и њиховог потомства. Управо такав, „изворни“ модел брака и породице, саткан од љубави и праштања (чедност до аскетизма), навео је цара Константина да донесе 320. године акт „*De infirmendis poenis celibatus et orbitatus*“, којим је настојао да избрише све до тада постојеће разлике у правном положају лица која склапају брак и оних која то не чине, нежења без деце и нежења са децом. Овом конституцијом цара Константина, деца рођена ван брака, могла су стећи статус законитог детета, што је у многоме мењало његов друштвени и правни положај, а посебно наследноправни.

- 25. ПРАВНОЕКОНОМСКИ АСПЕКТИ *CONTRACTUS EMPHYTEUTICARIUS* У РИМСКОМ ПОСТКЛАСИЧНОМ ПРАВУ У СРЕДЊОВЕКОВНОЈ ИСТРИ,** (коаутор проф. др Гоце Наумовски), Зборник сажетака са међународне научне конференције "Истарско господарство јучер и сутра", Државни архив, Пазин – Пула, 2013, стр. 78-79. (M 34)

У овом раду анализирано је питање *contractus emphyteuticarius*, уговору који је био „спас друштва“, једној од низа мера, које је увео Диоклецијан, а касније преузео и Константин у нади да удахне нову снагу, већ тада посрнулом римском друштву. Овим уговором трасиран је био пут новим феудалним друштвеним односима. Аутор посебно истиче да је увођењем најпре, *emphyteusis* као института стварног права, а потом и *contractus emphyteuticarius*, постигнуто јединство јавних и приватних интереса (интереса појединаца) - латифундисте, коме се овим уговором обезбеђивала трајна и сигурна земљишна рента, колона, кога је овај уговор штито од самовоље латифундисте и, на крају, саме државе која је у овом уговору видела средство којим се постизала континуирана обрада земље. Међутим, аутор указује и закључује да *contractus emphyteuticarius* није био уговор о закупу у правном смислу те речи, јер закуп није подразумевао право отуђења, што овај уговор омогућује, а опет није био ни уговор о продаји, већ је овај уговор представљао спецификум времена у коме је настао и који се и касније јавља у средњовековном истарском облигационом праву, које је у великој мери преко рецепције прихватило правна начела, институције и норме посткласичног римског права. Из тог разлога је уговор о дугорочном закупу земље био предмет обраде многих истарских статута у првом реду Копарског, Пулског, Водњанског и Новиградског статута.

- 26. ПРЕДБРАЧНО ИМОТНОПРАВНИ ОДНОСИ ВО РИМСКОТО КЛАСИЧНОТО ПРАВО,** Годишник на Правниот факултет "Јустинијан Први" во Скопје: во чест на Љиљана Спировик-Трпеновска, Правен факултет "Јустинијан Први", Скопје, том 49, 2013, стр. 355-372. (M 51)

У овом раду разматрају се имовинскоправни односи супружника и износи став да, и поред присутне либерализације односа између будућих брачних партнера и фаворизације њихове воље за закључење брака и присутне тенденције за изједначавањем веридбе и брака у класичном периоду

развоја римског права, до потпуног изједначавања ова два института брачног права никада није дошло у доба златне правне науке. Констатује се да је увођењем нових правила у регулисању како личних, тако и имовинских односа будућих супружника, односно супружника, долазило до преливања ова два института, посебно ако се тај однос посматра са аспекта чисто имовинских односа који су настајали самим чином закључења веридбе, односно брака. На основу извршене анализа формулишу се одређени закључци који карактеришу веридбу класичног римског периода и наводе конкретни примери из тог периода којима се поткрепљује ставови и закључци.

27. PREMARITAL (MARITAL) AGREEMENT, IUSTINIANUS PRIMUS LAW REVIEW, Скопје, Iustinianus Primus Faculty of Law, Vol. 4, No. 07 (2013), доступно на: <http://www.lawreview.mk/main.as?lang=eng&izdanie=07> (ISSN 1857-8683) (M 51)

У овом раду истакнуто је да питање регулисања имовинскоправних односа будућих супружника, представља једну од централних тема и савременог породичног права. Све већа актуелност и интересовање за имовинскоправне односе будућих брачних партнера, условљена је и новим тенденцијама у праву. Према новом правном концепту све већи значај у регулисању имовинскоправних односа будућих супружника придаје се уговорном режиму, посебно регулисању ових односа пре ступања у брак, закључењем предбрачног уговора. У раду се наглашава да, иако уговорно регулисање ових односа, нарочито закључивање посебног уговора, на први поглед може да делује као сурови прагматизам, као строги пословни однос, где се до детаља води рачуна о заштити имовинских интереса будућих супружника, данашња правна пракса све више говори њему у прилог, истичући да је предбрачни уговор средство којим се постиже правна сигурност, односно да је то инструмент за унапређење свеукупног имовинскоправног положаја будућих супружника. Међутим, и поред евидентно неспорне чињенице да је реч о новини у домену брачног права, тј. напретку у регулисању имовинских односа у будућем браку, сматра се да је неспорна чињеница да ова врста уговора улази у савремена законодавства са нешто већим отпором.

28. PRENUPTIAL AGREEMENT IN ROMAN AND MODERN LAW: PREMARITAL PROPERTY RELATIONS, Le droit romain comme base des droits modernes: 67e session de La Societe internationale "Fernand de Visscher" pour l'histoire des droits de l'antiquite, 10-15 Septembre 2013. - Salzburg: Universitaet, Max-Kaser Seminar fuer roemisches Recht, 2013, стр. 28. (M 34)

Кроз историјски приказ развоја предбрачних имовинско-правних односа, показује се да овај развој уједно и одсликава друштвене прилике времена у коме се посматра. У раду се истиче да се историја развоја предбрачних имовинско-правних односа у римском праву може пратити кроз развој института *sponsalia* (веридбе), *donatio ante nuptias* (даривања младе) и *dotis dictio* (свечаног обећања мираза). *Sponsalia* као реципрочно обећање вереника за ступање у брак, својим присуством обележила је читаву историју римског брачног права. Други институт којим се регулисао предбрачни имовинско-правни режим будућих супружника било је даривање вереника (*donatio ante nuptias*). У доба Јустинијана отишло се даље у регулисању овог института, па је тако поред *donatio ante nuptias* (предбрачни поклон, који се састоји у поклањању извесних добара од стране мужа жени, а у висини њеног мираза), предвиђено и постојање *donatio propter nuptias*, донација која се могла основати и за време брака, и која је уједно била нека врста гаранције жене у случају имовинске пропасти њеног супруга, односно санкција за супруга чијом кривицом је брак разведен. *Dotis dictio* било је свечано обећање мираза (*dos*), имовинског доприноса кога је давала жена или њен *pater familias* или неко треће лице мужу а у циљу намирења трошкова домаћинства (*ad matrimonii onore ferenda*). У раду се, на основу извршене анализе, закључује да се регулисањем

предбрачних имовинско-правних односа кроз напред наведене институте римског права, настојало се да се одржи једна разумна равнотежа између два основна принципа римског права, која иако су се у почетку односила само на режим веридбе, до Јустинијановог права постали су темељ свеукупног предбрачног имовинско-правног режима.

29. РИМСКО СХВАТАЊЕ ЗАКОНА И ЗАКОН У ПРАВНОЈ ТЕОРИЈИ И ИСТОРИЈСКОЈ ПРАКСИ У РЕГИОНУ, Зборник сажетака са међународне научне конференције "Владавина права и правна држава у региону", Универзитет у Источном Сарајеву, Правни факултет, Источно Сарајево, 2013, стр. 136-137. (M 34)

У раду се посебно истиче да се значај римског права не огледа само у изградњи приватног права, чијим изворима обилује романистичка наука и на чему се ставља посебан акценат последњих осамстотина година, већ се његов значај огледа и у изградњи јавног права, о коме се не говори много, чиме се без основа занемарује значај римског јавног права. У том смислу у овом раду аутор поклања посебну пажњу настанку и развоју једног од несумњиво најзначајних извора римског права, закону. Анализирајући овај извор, аутор прати његов развој кроз одговарајуће друштвено-економске прилике и уједно указује на одређене законитости у његовом настанку током свх фаза историјског развоја друштва. На овај начин аутор настоји да докаже узрочно-последичну повезаност овог извора права, који је основ за владавину права и постојање правне државе.

30. ЕВОЛУЦИЈА УСТАНОВЕ УСВОЈЕЊА ОД РИМСКОГ ДО САВРЕМЕНОГ ПРАВА (коаутор доц. др Тања Китановић), Зборник радова Правног факултета у Новом Саду, Год. 47, бр. 4, Правни факултет, Нови Сад, 2013, стр. 163-184. (M 51)

У раду је извршена анализа еволутивних промена у концепту усвојења од римског до савременог права. Констатује се да усвојење представља прастару друштвену и правну установу која је током времена мењала појавне облике и циљеве којима је служила. Тако је у античком Риму усвојење служило интересима *pater familias* без биолошког потомства. Благодарни овом институту, долазило је до продужења породице и породичног култа усвојитеља, којима је, у одсуству природних потомака, претило гашење. У другом делу рада истиче се да је након стагнације у феудалној епохи, установа усвојења је реafirмисана у буржоаском праву. Трећи део рада третира питање усвојења у законима грађанског друштва. Грађански законици европских земаља, чији су правни системи изграђени на темељима римске правне традиције, изворно су фаворизовали интересе појединаца без биолошке деце, којима је путем усвојења омогућено да продуже своју породицу. Међутим, аутори рада истичу да је после ратних дешавања којима је обиловао XX век, концепција усвојења радикално измењена, тако да од тог времена усвојење превасходно служи интересима детета које се усваја, и у функцији је његовог збрињавања у адоптивној породици. У том смислу аутори закључују да је данас усвојење постало облик друштвене, породичноправне заштите деце без адекватног родитељског старања, и то најпожељнији вид збрињавања ове категорије деце, будући да се усвојеник у потпуности интегрише у породицу усвојитеља, заузимајући положај рођеног детета.

31. RELIGIOUS TOLERANCE IN THE LEGISLATION OF EMPEROR CONSTANTINE, International Conference „Religious Tolerance from antiquity to the present day“, Faculty of Law, University of Plovdiv „Paisii Hilendarski“, Plovdiv 18-19 October 2013. (рад у штампи) (M 34)

У овом раду на продубљени и крајње аналитичан начин указује се на значај Константиновог акта *legitimatio*, по коме су се, за закониту децу, признавала и она деца која су била рођена у ванбрачним заједницама (*liberi naturales*). Иако се *legitimatio* јавно у време увођења хришћанства, чије је учење у великој мери одиграло значајну улогу у његовом законском регулисању, ова установа се развијала и у конституцијама каснијих цара. У раду се велика пажња поклања документу којим се позакоњују деца рођена у ванбрачним заједницама, чиме се најпре илуструје религиозни дух у лику овог римског владара, али се истовремено и указује да је овај документ био само један у низу његових подухвата на путу увођења хришћанства као важне државне религије. Међутим, у раду се истиче да се у правној и историјској теорији и пракси могу чути и бројна неслагања о мотивима који су навели овог владара да донесе низ докумената која нису била својствена приликама пре, па донекле и после његове владавине. Управо се у раду указује на ова неслагања која на изванредан начин приказују познатог владара у нешто другачијем светлу од онога што се може уобичајно чути о њему. Међутим, без обзира на изношење неког новог лица овог владара, поткрпљеног изношењем и бројних присутна неслагања, једно је сигурно, како се и наводи у закључку рада, да је акт о позакоњењу ванбрачне деце био једна од капиталних промена Константина, која указује на показану како религиозну тако и на световну толеранцију, без обзира на можда присутне личне мотиве.

4. УЧЕШЋЕ У РАДУ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ СКУПОВА, ТРИБИНА И СЕМИНАРА СА РЕФЕРАТИМА, САОПШТЕЊИМА И КАО УЧЕСНИК У ДИСКУСИЈИ:

1. **“ЕКОЛОГИЈА И ПРАВО“**, међународна научна конференција одржана на Правном факултету у Нишу, мај 2011. године, са саопштењем „Правни аспекти одрживог развоја парка природе „Сићевачка клисура““;
2. **“1700 ГОДИНА МИЛАНСКОГ ЕДИКТА“**, међународна научна конференција одржана на Правном факултету у Нишу, мај 2013. године, са саопштењем „Константинов акт о позакоњењу ванбрачне деце (*legitimatio*)“;
3. **„LE DROIT ROMAIN COMME BASE DES DROITS MODERNES“**: 67e session de La Societe internationale “Fernand de Visscher” pour l’histoire des droits de l’antiquite, 10-15 Septembre 2013. - Salzburg : Universitaet, Max-Kaser Seminar fuer roemisches Recht, са саопштењем “Prenuptal agreement in roman and modern law: premarital properts relations”;
4. **„ВЛАДАВИНА ПРАВА И ПРАВНА ДРЖАВА У РЕГИОНУ“**, међународна научна конференција одржана на Правном факултету Универзитета у Источном Сарајеву, октобар 2013. године, са саопштењем „Римско схватање закона и закон у правној теорији и историској пракси у региону“;
5. **„ИСТАРСКО ГОСПОДАРСТВО ЈУЧЕР И СУТРА“**, међународна научна конференција одржана у Државном архиву Пазин-Пула, новембар 2013. године, са саопштењем „Правноекономски аспекти *contractus emphyteuticarius* у римском посткласичном праву у средњовековној Истри“;

6. „RELIGIOUS TOLERANCE FROM ANTIQUITY TO THE PRESENT DAY”, international conference, Faculty of Law, University of Plovdiv „Paisii Hilendarski”, Plovdiv 18-19 October 2013, са саопштењем “Religious tolerance in the legislation of emperor Constantine”.

МИШЉЕЊЕ О НАУЧНОМ И ИСТРАЖИВАЧКОМ РАДУ

У току своје досадашње професионалне каријере, др Марија Игњатовић написала је и објавила значајан број радова – помоћних уџбеника, монографија, научних и стручних расправа и реферата и саопштења на међународним и националним научним и стручним скуповима. Библиографија њених радова садржи укупно 58 (педесет осам) референце, од тога је 28 (двадесет осам) радова публиковано после избора за доцента.

У предметном смислу, сви радови кандидата припадају области Римског права.

По научном доприносу, кад су у питању објављени радови, треба посебно издвојити две монографије: *„Старатељство над малолетницима - некад и сад”* и *„Правна правила римског права”*. Публикована монографија на тему старатељства има национални значај, док монографија *„Правна правила римског права”* има, поред теоријског, и енциклопедијско-едукативни карактер.

Помоћни уџбеник из Римског права, *„Практикум за римско право”*, јасно и симултано показује научне и наставно-педагошке квалитета аутора. Овај оригиналан научно-стручни рад писан је по свим стандардима по којима се пишу научни радови, како у погледу теоријских излагања, тако и у погледу припремљеног, обрађеног и изложеног радног материјала, неопходних упутстава и инструкција. Овај помоћни уџбеник представља научну синтезу професионалног знања и искуства стеченог у настави.

Обе монографије и помоћни уџбеник писани су компетентно, систематично и аналитички, а темеље се на валидној и довољно обухватној научно-истраживачкој грађи.

Публиковани радови имају карактер оригиналних и прегледних радова, док један мањи број припада и категорији стручних радова. Највећи број научних расправа објављен је у водећим националним часописима, у часописима националног значаја и научним часописима, као и у другим часописима са рецензијама. Пет радова објављено је у страним часописима (три рада су на македонском, две расправе су на енглеском језику, а четири саопштења у виду резимеа публикована су на енглеском језику). Један број објављених радова представљају реферате који су припремљени по позиву и објављени у зборницима радова са рецензијама са међународних и домаћих научних скупова.

У приказаним објављеним радовима јасно је исказана способност да се изаберу адекватне и недовољно истражене теме из области римског права а које су редовно актуелне и у савременом праву, да се коректно обраде и саопште резултати теоријских и емпиријских истраживања, да се уоче проблеми који су настајали или који егзистирају у пракси, да се на њих аргументовано укаже и да, кад је у питању савремено позитивно право, дају предлози за њихово превазилажење професионално коректно, без дезавуисања туђег професионалног приступа. У објављеним радовима и саопштењима редовно су апострофирана спорна питања у намери да се на њих скрене пажња научне и стручне јавности, која су проблематична у савременом друштву, а за које је романистичка наука одавно нашла решења. У појединим радовима нису увек експлицитно изнети предлози решења, већ само јасан став да се свим тим појавама мора законски и системски другачије прилазити, пре свега, посматрајући потребе свакодневне праксе.

У публикованим радовима се указује и на савремена нормативна решења и кроз њихову призму указује се на одређења преламања и поновно оживљавање теорије и искуства римског права. Као романиста, кандидат своје ставове увек темељи на достигнућима романистичке теорије и праксе, али и настоји да романистичку теорију приближи данашњем праву или да бар укаже на романистичку праксу која може у великој мери да буде путоказ савременим нормативним

решењима. Одређени број радова, или пре ставова, кандидата заснивају се не само на непосредном познавању самих извора римског права, већ и на непосредном раду и научном истраживању рада у појединим сегментима правне науке. Из публикованих радова је видљиво да је бављење научно-истраживачким и наставним радом утицало на њено непосредно научно сазревање и мењање као наставника.

Публиковане радове карактерише, поред нормативно-догматске и социолошке димензије, историјско-компаративан метод. Аутор анализира различите правне институте римског права и перманентно открива њихову историјску трансформацију кроз различите историјске епохе и правне изворе.

У публикованим радовима из домена Римског права, посебно је испољен сопствени критички однос према извесним решењима и у написаним анализама исказано изузетно добро познавање романистичке мисли. Томе је допринело и добро познавање енглеског и италијанског језика и широк дијапазон коришћене литературе са овог језичког подручја.

Издавање појединих питања из домена Римског права, у публикованим расправама несумњиво представља допринос и утицај на романистичку научну мисао.

Научни рад доц. др Марије Игњатовић привукао је пажњу научне јавности и извршио је одређени утицај на радове других аутора. Радови који су публиковани после њеног избора у звање доцента цитирани су у научним и стручним радовима, монографијама, уџбеницима и одбрањеним радовима на докторским академским студијама и то 16 пута (без аутоцитата).

Доц. др. Марија Игњатовић учествовала је, по позиву, у раду великог броја домаћих и међународних научних и стручних скупова, трибина и семинара са рефератима, саопштењима и као учесник у дискусији. Запажено је и њено значајно учешће у научним пројектима у својству истраживача.

Имајући у виду читав научноистраживачки опус кандидата у протеклом периоду и изречене оцене о њеном научном и стручном раду, Комисија је закључила да др Марија Игњатовић, поред многих радова од значаја за развој правноисторијске науке, има и *већи број научних радова који утичу на развој научне мисли у ужој романистичкој научној области.*

III АНГАЖОВАЊЕ У РАЗВОЈУ НАСТАВЕ И РАЗВОЈУ ДРУГИХ ДЕЛАТНОСТИ НА ФАКУЛТЕТУ

А) Учесће у настави

Од почетка своје професионалне каријере започете школске 1999/2000. године, др Марија Игњатовић је активно учествовала у организацији наставе и извођењу вежби, теренске наставе и колоквијума из предмета Римско право, а од школске 2009/10. године и у извођењу предавања и испита из истог предмета.

У периоду до избора за доцента, упоредо са стручним усавршавањем, др Марија Игњатовић је стицала неопходна педагошка искуства.

Б) Ангажовање у развоју наставе

У протеклом изборном периоду, као доцент, др Марија Игњатовић је била интензивно ангажована у свим облицима наставе на основним академским студијама, мастер академским студијама и докторским студијама.

Наставно-педагошки рад на основним студијама

Наставно педагошки рад кандидата доц. др Марије Игњатовић као наставника одвијао се не само на матичном факултету већ и на другим правним факултетима у земљи и иностранству.

На самом почетку своје професионалне каријере у звању доцента, др Марија Игњатовић је, у зимском семестру школске 2009/10. године изводила наставу и испите на основним студијама у Високошколској јединици Правног факултета Универзитета у Нишу у Медвеђи за наставни предмет Римско право.

Од школске 2010/11. до школске 2013/14. године, поред извођења свих облика наставе наставе и испита за наставни предмет Римско право, др Марија Игњатовић је у зимском семестру била ангажована и за извођење наставе и испита за предмет Латински језик.

Доц. др Марија Игњатовић, на основним студијама на свом матичном Факултету изводила је наставу (предавања, вежбе и колоквијуме) и испите на предметима: Римско право и до школске 2013/14. године и Латински језик на првој години студија. Посебно је била ангажована на припреми и извођењу теренске наставе на овим предметима.

Иначе, кандидат др Марија Игњатовић је перманентно изводила групне и индивидуалне консултације ван часова редовне наставе, пружала помоћ студентима приликом избора тема и израде семинарских радова, као и приликом прихватања и оцене радова.

У школској 2013/14. години др Марија Игњатовић је била ангажована и за извођење наставе и испита на првој години основних академских студија из предмета Правна историја и Српска правна традиција на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици.

Од школске 2010/11. године, па до данас доц. др Марија Игњатовић је ангажована и за извођење наставе и испита на мастер академским студијама из предмета Фолклорно право на Правном факултету „Јустинијан Први“ Универзитета „св. Кирил и Методиј“ у Скопљу, Република Македонија, а на основу реализованог TEMPUS пројеката (бр. 144582) „Мастер европских студија са двојним дипломама из области заштите интелектуалне својине“ (*Regional Joint Degree Master of Intellectual property Law*).

Наставно-педагошки рад на последипломским студијама

Током своје наставничке каријере у звању доцента, доц. др Марија Игњатовић је, поред наставног рада на основним студијама, била укључена у рад последипломских студија на матичном Факултету (мастер и докторским студијама).

Почев од школске 2012/13. године почела је да држи предавања на докторским студијама кандидатима на Смеру за правноисторијске науке на матичном Факултету.

Одлуком Комисије за акредитацију докторских студија, у поступку код Комисије за контролу квалитета високошколског образовања, која је ценила испуњеност услова, доц. др Марија Игњатовић је именована и за ментора на овом нивоу академских студија.

В) Менторство и чланство у комисијама (докторске дисертације, магистарски и мастер радови)

Као наставник, доц. др Марија Игњатовић била је ангажована и као ментор и као члан комисија за одбрану мастер и магистарских радова и докторских дисертација и на тај начин била активно укључена у стварање и обезбеђење научно-наставног подмлатка и то не само у земљи и на матичном факултету, већ и у иностранству.

А) Чланство у комисијама за израду и одбрану докторске дисертације:

1. На Правном факултету у Нишу доц. др Марија Игњатовић именована је за члана Комисије за јавну одбрану докторске дисертације под називом: „Уговори облигационог права Русије од XI-XV века“, кандидата мр Александра Ђорђевића (одлука бр. 01-2496/5-2013 од 14.11.2013. године).
2. На Правном факултету „Јустинијан Први“ у Скопљу, Република Македонија, доц. др Марија Игњатовић именована је за члана Комисије за оцену подобности докторске дисертације под називом: „Влијанието на римските реални договори на современото македонско право“, за јавну одбрану, кандидата мр Башким Селманија (одлука број 02-555/24 од 26.04.2013. године).
3. На Правном факултету „Јустинијан Први“ у Скопљу, Република Македонија, доц. др Марија Игњатовић именована је за члана Комисије за одбрану докторске дисертације под називом: „Влијанието на римските реални договори на современото македонско право“, кандидата мр Башким Селманија (одлука број 02-1215/3 од 01.11.2013. године).

Б) Менторство и чланство у комисијама за израду и одбрану мастер радова:

а) На Правном факултету у Нишу доц. др Марија Игњатовић

1. именована је за ментора за јавну одбрану завршног мастер рада под називом: „Tutela и cura у римском праву“ кандидата Радмиле Јанковић (одлука број 02-211/5-2014 од 04.02.2014. године).
2. именована је за ментора за јавну одбрану завршног мастер рада под називом: „Societas у римским и нововековним кодификацијама“ кандидата Далиборке Цонић (одлука број 02-211/4-2014 од 04.02.2014. године).
3. именована је за члана Комисије за јавну одбрану завршног мастер рада под називом: „Убиство и телесне повреде у Салијском закону и Руској правди“ кандидата Милице Стојковић (одлука број 02-2016/1 од 26.09.2013. године).
4. именована је за члана Комисије за јавну одбрану завршног мастер рада под називом: „Примена принципа парламентаризма у време важења Устава од 1869.“ кандидата Биљане Аничић-Мијалков (одлука број 02-2990/3 од 19.12.2013. године).

б) На Правном факултету „Јустинијан Први“ у Скопљу, Република Македонија

5. именована је за члана Комисије за оцену магистарског рада под називом: „Перцепцијата на потрошувачите надобро познатите трговски марки на телекомуникацискиот пазар“, кандидата Димитри Чепканов (одлука број 02-1357/137 од 26.09.2012. године).
6. именована је за члана Комисије за одбрану магистарског рада под називом: „Перцепцијата на потрошувачите надобро познатите трговски марки на телекомуникацискиот пазар“, кандидата Димитри Чепканов (одлука број 02-1539/197 од 26.10.2012. године).

7. именована је за члана Комисије за оцену магистарског рада под називом: „*Правни и економски аспекти на вреднувањето на трговските марки*“ кандидата Ѓорѓи Рафајловски (одлука број 02-1840/89 од 24.12.2012. године).
8. именована је за члана Комисије за одбрану магистарског рада под називом: „*Правни и економски аспекти на вреднувањето на трговските марки*“ кандидата Ѓорѓи Рафајловски (одлука број 02-406/28 од 29.03.2013. године).
9. именована је за члана Комисије за оцену магистарског рада под називом: „*Значењето на колективната димензија на географски означените производи за економскиот развој на земјите во транзиција*“ кандидата Биљане Ремовиќ (одлука број 02-555/114 од 26.04.2013. године).
10. именована је за члана Комисије за одбрану магистарског рада под називом: „*Значењето на колективната димензија на географски означените производи за економскиот развој на земјите во транзиција*“ кандидата Биљане Ремовиќ (одлука број 02-836/35 од 28.06.2013. године).

В) Менторство и чланство у изради семинарских радова на последипломским, докторским студијама:

На Правном факултету у Нишу доц. др Марија Игњатовиќ

1. именована је за ментора у изради и јавној дискусији и одбрани семинарског рада „*Врсте уговора о депозиту у римском и савременом праву*“, на докторским студијама на смеру за Римско право, кандидаткиње Нине Гавриловиќ. Рад је одбрањен 02.12.2013. године.
2. именована је за члана Комисије за јавну дискусију и одбрану семинарског рада „*Смртна казна у Србији 1804-1858*“, на докторским студијама на смеру за Римско право, кандидата Жељка Лазића. Рад је одбрањен 06.06.2013. године.

Г) Преглед ангажовања у развоју других делатности на Факултету

Од заснивања радног односа на Факултету, др Марија Игњатовиќ је учествовала у раду његових стручних органа и у активностима које је Факултет предузимао.

Била је секретар Катедре за правно-историјске науке Правног факултета у Нишу.

Као члан Катедре за правно-историјске науке Правног факултета у Нишу учествовала је у организационим припремама за одржавање научних и стручних скупова у организацији Катедре и Факултета, као и у припремама за издавање зборника радова са ових скупова.

У својству члана Катедре за правно-историјске науке Правног факултета у Нишу, др Марија Игњатовиќ је присуствовала многобројним бројним научним и стручним скуповима у земљи и иностранству током своје деветогодишње професионалне каријере на Факултету до избора у прво наставничко звање (“Савремено право, правна наука и Јустинијанова кодификација”, меѓународни симпозијум одржан у Скопљу октобра 2003. године Република Македонија; “Право и демократска култура”, XVI сусрети Копаоничке школе природног права, Копаоник, 13-17. децембар 2003. године.; “Србија 1804-2004. друштво, економија, држава, право, политика, култура, религија”, научни скуп одржан октобра 2004. године у Нишу; “Двеста година од доношења Француског грађанског законика-утицај Француског грађанског законика на српско право”, научни скуп одржан маја 2005. године у Нишу; “Одговори правника и експерата о практичној примени права”, 59-ти светски симпозијум у оквиру SIHDA-светско удружење историчара античких права,

одржан септембра 2005. године на Универзитету у Бохуму, Немачка; „Проблеми и перспективе развоја савремених правних система“, међународна конференција одржана на Правном факултету у Новгороду, април 2008. године).

Као члан Удружења правника Србије, редовно је учествовала у раду Копаоничке школе природног права од 2003. године. Носилац је посебног признања ове школе - занатског писма (*Litteras honoris - universitas iuris naturalis copaonici*).

У школској 2008. години кандидат др Марија Игњатовић је била именована за члана Комисије за испитивање испуњености услова за издавање диплома на Правном факултету у Нишу.

У више наврата била је члан комисија за спровођење пријемних испита и рангирање кандидата за упис на основним студијама.

Одлуком декана именована је за члана Већа за правна и друштвена истраживања од 30.09.2009. године до 30.09.2012. године.

Одлуком декана именована је за члана Издавачког савета Центра за публикације Правног факултета у Нишу од 01.11.2009. године до 01.11.2012. године.

У периоду од 15.05.2010. године до 15.05.2013. године била је уредник сајта Правног факултета Универзитета у Нишу.

У школској 2012/13. години именована је за члана Комисије за спровођење поступка за акредитацију свих нивоа студија на Правном факултету у Нишу.

Током школске 2010/11, 2011/12 и 2012/13. године била је координатор (одговорни уредник) листа студената Правног факултета Универзитета у Нишу „Правник“.

IV ПЕДАГОШКИ РАД КАНДИДАТА

Педагошки рад кандидата доц. др Марије Игњатовић одвијао се на свим нивоима студија тако да је као сарадник и као наставник стекла богато наставно-педагошко искуство у свим видовима универзитетске наставе.

Након избора у наставничко звање доцент, доц. др Марије Игњатовић је изводила све облике наставе на предметима: Римско право и Латински језик (до школске 2013/14. године) на првој години основних академских студија.

На мастер академским студијама права предавала је предмете Институте римског права, Рецепција римског права и Римско право и кодификације у новом веку.

Од 2012. године доц. др Марија Игњатовић је била ангажована и у настави на докторским академским студијама права на предметима: Римско право (основни предмет), Римско породично, брачно и наследно право (изборни предмет) и Римско и савремено уговорно право (изборни предмет). С обзиром на број пријављених студената, др Марија Игњатовић је до сада увек одржавала консултативну (менторску) наставу. Поред тога, доц. др Марија Игњатовић је из предмета на које је била распоређена редовно обављала консултације и руководила изработом семинарских радова студената.

Поред наставних обавеза на матичном факултету, била је ангажована у настави и на другим факултетима у земљи и иностранству.

На Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, доц. др Марија Игњатовић је изводила све облике наставе из предмета Правна историја и Српска правна традиција, док је у Републици Македонији, од школске 2010/11. године, па до данас, ангажована и за извођење наставе и испита на мастер академским студијама из предмета Фоклорно право на Правном факултету „Јустинијан Први“ Универзитета „св. Кирил и Методиј“, а на основу реализованог TEMPUS пројекта (бр. 144582) „Мастер европских студија са двојним дипломама из области заштите интелектуалне својине“ (*Regional Joint Degree Master of Intellectual property Law*).

У ДОПРИНОС АКАДЕМСКОЈ И ШИРОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

У току универзитетске каријере, у периоду после избора у звање доцента, учествовала је у раду разних стручних тела на Факултету, као и у струковним удружењима и организацијама из оних области друштвеног живота сродних њеном научном ангажовању и интересовању.

Током школске 2010/11, 2011/12 и 2012/13. године била је координатор (одговорни уредник) листа студената Правног факултета Универзитета у Нишу „Правник“. На овој функцији значајно је утицала да се подигне садржински квалитет студентског информативног гласила, као и да се на тај начин афирмишу и студенти и сам Факултет.

Запажене су и њене активности изван матичног Факултета, како у земљи, тако и у иностранству.

Као афирмисани универзитетски наставник, именована је за члана Уређивачког одбора Годишњака Правног факултета „Јустинијан Први“ у Скопљу, Република Македонија и на тој функцији налази се од 2008. године до данас.

Члан је и Редакцијског тела међународног часописа „Balkan Social Science Review“ Правног факултета Универзитета „Гоце Делчев“ из Штипа, Република Македонија, од 2012. године до данас.

У години обележавања 1700 година Миланског едикта, била је именована за члана Пододбора за прославу Миланског едикта, на основу члана 54. Статута Града Ниша („Службени лист Града Ниша“, број 88/2008) и Решења Градоначелника Града Ниша, број 3744/2012-01 од 14.11.2012. године..

Публицистички рад кандидата доц. др Марије Игњатовић и њен допринос академској научној заједници испољено се у њеном рецензентском раду. У више наврата била је рецензент научних и стручних радова. Рецензирала је радове који се објављују у следећим часописима: Анали Правног факултета у Београду (часопис међународног значаја); Зборник радова Правног факултета у Нишу (часописи националног значаја); „Balkan Social Science Review“ (часопис међународног значаја).

Доц. др Марија Игњатовић је члан неколико струковних правничких удружења и струковних правничких асоцијација.

Активан је члан Удружења правника Србије, Удружења правника Србије и Републике Српске и Удружења правника Србије и Црне Горе. Као члан Удружења правника Србије редовни је учесник Копачичке школе природног права од 2003. године и носилац посебног признања - занатског писма (*Litteras honoris - universitas iuris naturalis copanici*).

Члан је и светског Удружења историчара античких права (SIHDA).

МИШЉЕЊЕ О АНГАЖОВАЊУ КАНДИДАТА У РАЗВОЈУ НАСТАВЕ И ДРУГИХ ДЕЛАТНОСТИ НА ФАКУЛТЕТУ

Др Марија Игњатовић има петнаестогодишње наставно искуство, које је стицала у свим звањима у професионалној каријери на Правном факултету у Нишу, почев од звања асистент-приправник до звања доцент.

Доц. др Марија Игњатовић је, пре свега, врени познавалац романистичке области, што је од посебног значаја за њен наставни рад. Она поседује добре реторичке способности, а у раду са

студентима примењује интерактивне облике nastave и савремена педагошка средства. Веома успешно мотивише студенте да похађају наставу из предмета које предаје. Теме из наведених предмета на настави илуструје многобројним примерима, радо и пажљиво слуша мишљења студената која уграђује у свој приступ према извесним темама у наредним генерацијама. У складу са осавремењеним програмима наставних предмета, благовремено припрема и објављује помоћне уџбенике, приручнике и друге наставне материјале, самостално а у складу са силабусима који су истакнути на почетку сваке календарске године. Питања осавремењивања наставе за њу првенствено имају своју подлогу у ставовима Катедре за правноисторијске науке, али и у изнетим искуствима и усвојеним одлукама на седницама Наставно научног већа Факултета.

У раду са студентима има објективне критеријуме које успешно примењује у држању свих облика наставе и извођења испита и колоквијума. Корисним саветима, консултацијама, помаже студентима да савладају наставно градиво, припреме семинарске радове и испуне друге обавезе предвиђене студијским програмом.

Од заснивања радног односа на Факултету кандидат, др Марија Игњатовић, учествовала је у раду његових стручних органа и активностима које је Факултет предузимао. Посебно је значајно њено учествовање и ангажовање у припремама, организацији и одржавању више научних и стручних скупова, саветовања и округлих столова у организацији Катедре за правноисторијске науке и Института за правна и друштвена истраживања Факултета.

На основу резултата у развоју наставе и других делатности на Факултету, приказаних у прегледу Извештаја, Комисија закључује да је кандидат, доцент др Марија Игњатовић, дала значајан допринос припреми и реализацији наставних активности на Правном факултету у Нишу.

Полазећи од резултата приказаних у прегледу и описног вредновања конкретних резултата кандидата датих у овом мишљењу, Комисија закључује да је др Марија Игњатовић знатно допринела припреми, реализацији и развоју квалитета наставе и других делатности на Правном факултету у Нишу, па је тиме постигла *изузетно задовољавајући степен* учешћа у настави и квалитета извођења наставе.

МИШЉЕЊЕ О ПЕДАГОШКОМ РАДУ КАНДИДАТКИЊЕ

У својој досадашњој професионалној каријери, почев од првог избора у звање асистент приправник до избора у звање доцент, др Марија Игњатовић је стекла богато педагошко искуство. Од избора у прво сарадничко звање на Правном факултету у Нишу, кандидат је држала вежбе, консултације, колоквијуме и руководила изработом семинарских радова, а од избора у звање доцента држала је и предавања и изводила испите из предмета за које је бира на матичном факултету. Поред тога, доц. др Марија Игњатовић је била ангажована да у зимском семестру школеке 2013/14. године изводи наставу и испите на основним студијама на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици.

Током своје наставничке каријере у звању доцента, кандидат је, поред наставног рада на основним студијама, била укључена у рад последипломских студија на матичном Факултету, као и на Правном факултету „Јустинијан Први“ Универзитета „Св. Кирил и Методиј“ у Скопљу.

Наставу обавља савесно, квалитетно и у свом досадашњем педагошком раду показала је способност да своје знање пренесе на студенте и створи им основу да успешно савладају градиво из наставних предмета које предаје. Своје знање преноси студентима крајње коректно, у релаксирајућој атмосфери, чиме им даје подстрек за рад. Редовно и крајње тачно одржава наставу на свим предметима, како на основним академским студијама, тако и на мастер и докторским академским студијама права на факултету.

Кандидат др Марија Игњатовић имала је значајно учешће у образовању и промоцији научно-наставног подмлатка (ментор приликом израде два мастер рада и члан комисија за оцену и јавну одбрану две докторске дисертације и пет мастер радова). Запажено је и њено ангажовање на мастер и докторским студијама на Универзитету „св. Кирил и Методиј“ Правни факултет „Јустинијан Први“ у Републици Македонији.

У спроведеним анкетама студената у оквиру поступка самовредновања на Факултету, за њен досадашњи наставно-педагошки рад у школској 2009/10, 2010/11, 2011/12, 2012/13, 2013/14 години добила је високе оцене и похвалне коментаре за рад на предмету на коме је изводила наставу. Такође високе оцене и похвалне коментаре добила је и од студената Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици за предмете на којима је изводила наставу у зимском семестру школске 2013/14. године.

Имајући у виду оцену учешћа у настави, оцену квалитета наставе и мишљење о педагошком раду кандидаткиње, као завршна оцена може се констатовати да је др Марија Игњатовић дала допринос универзитетском наставном раду на потребном нивоу.

МИШЉЕЊЕ О ОБЕЗБЕЂЕЊУ НАУЧНО-НАСТАВНОГ ПОДМЛАТКА И О ДОПРИНОСУ АКАДЕМСКОЈ И ШИРОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

Током своје професионалне каријере, поред рада на основним академским студијама, др Марија Игњатовић је учествовала у свим активностима (вежбе, предавања, консултације, испити) у реализацији студијских програма на мастер и докторским студијама у оквиру уже Правноисторијске научне области. Осим тога, била је члан више комисија и испитивач на пријемним и квалификационим испитима за упис на последипломске и докторске студије. На последипломским студијама на Факултету била је ментор приликом израде и руководилац одбране неколико семинарских радова из предмета Римско право.

Кандидат, доцент др Марија Игњатовић је у зимском семестру школске 2013/14. године изводила наставу и оцењивала студенте на првој години основних академских студија из предмета Правна историја и Српска правна традиција на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици.

До сада, доц. др Марија Игњатовић је била ментор приликом израде два мастер рада. Била је члан комисија за оцену и јавну одбрану две докторске дисертације и на тај начин била активно укључена у образовање научног подмлатка.

Допринос академској и широј заједници, као универзитетски наставник, доц. др Марија Игњатовић је дала не само својим ангажовањем у универзитетској настави, својим научно-истраживачким радом, већ и својом разноврсном публицистичком делатношћу као одговорни уредник, редактор и рецензент у редакцијама зборника научних радова и часописима националног и међународног значаја.

МИШЉЕЊЕ О ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА ИЗБОР

Комисија одређена за припрему извештаја за избор наставника у звање доцент или ванредни професор за ужу Правно-историјску научну област, после детаљног разматрања пријаве на конкурсе кандидата, радова и прилога, извршила је свестрану анализу наставно-педагошког,

научноистраживачког и стручног рада кандидата др Марије Игњатовић и њеног доприноса раду академске и шире друштвене заједнице.

Комисија констатује да доц. др Марија Игњатовић:

- има научни степен доктора наука из уже области за коју се бира,
- има два објављена помоћна уџбеника (практикума) после избора у прво наставничко звање,
- аутор је две научне монографије,
- има објављену монографију после избора у прво наставничко звање (M42), која припада доминантно ужој научној области за коју се бира,
- има већи број научних радова од значаја за развој науке у ужој области за коју се бира, који су објављени у међународним и домаћим научним часописима или зборницима са рецензијама,
- има научне и стручне радове који су објављени у водећим научним часописима или зборницима са рецензијама,
- публиковани научни и стручни радови у домаћим и страним часописима у периоду после избора у звање доцента имају, према класификацији часописа ресорног министарства, ранг M53 (један рад), M52 (пет радова), M51 (седам радова), M33 (два радова), M34 (шест радова), M44 (три радова), M46 (један рад),
- има већи број научних радова који су саопштени на међународним и домаћим научним скуповима,
- учествовала је у низу научних конференција у земљи и иностранству
- руководила је дискусијама на научним скуповима,
- својим научним опусом извршила је утицај на научно-истраживачки рад других научних радника,
- има висок број цитираности (без аутоцитата) у научним и стручним радовима у земљи и иностранству,
- учествовала је као истраживач у реализацији неколико научних пројеката, од националног значаја у области фундаменталних и примењених наука,
- учествује као истраживач, после избора за доцента, у реализацији три научна пројеката од националног значаја у области фундаменталних и примењених наука,
- учествује као истраживач у два пројекта међународног значаја,
- стекла је значајно педагошко искуство радом у настави на основним академским студијама, мастер академским студијама и докторским академским студијама на матичном факултету, на другим правним факултетима у земљи и иностранству,

- остварила је значајну активност на плану образовања наставно-научног подмлатка као ментор и као члан комисија за оцену и јавну одбрану семинарских радова, мастер радова и докторских дисертација,
- била је ментор приликом израде два мастер рада,
- има остварене задовољавајуће резултате у развоју научноистраживачког подмлатка
- има позитивну оцену наставно-педагошког рада на свим нивоима академских студија права која је изражена у збирној оцени као допринос наставном раду на потребном нивоу,
- студенти основних студија позитивно су оценили њене наставничке способности,
- показала је несумњиву способност за наставни и научни рад публикавањем научних књига и расправа,
- показала је и резултате у унапређењу правничког знања, способности и вештина студената ангажовањем у настави,
- остварила је запажену публицистичку делатност, не само као плодан правни писац већ и као уредник, редактор и рецензент научних и стручних радова у земљи и иностранству,
- афирмисала се као рецензент научних радова
- остварила је резултате у публицистичкој делатности матичне високошколске установе у организацији научних скупова,
- била је одговорни уредник информативног гласила (сајта) Факултета и студентског гласила,
- својим научним и публицистичким радом интензивно је доприносила развоју и угледу матичног факултета и Универзитета као универзитетски наставник,
- остварила је активност у научним и стручним правничким асоцијацијама,
- има остварен значајан допринос у развоју академске и шире друштвене заједнице.

На основу изложеног, Комисија је закључила да др Марија Игњатовић испуњава услове за избор у звање ванредног професора за ужу Правно-историјску научну област предвиђене у чл. 64. Закона о високом образовању и чл. 120. Статута Универзитета у Нишу, чл. 90. Статута Правног факултета у Нишу, чл. 12. Ближих критеријума за избор наставника Универзитета у Нишу и чл. 27. Правилника о условима, начину и поступку избора у звање наставника Правног факултета.

ПРЕДЛОГ

Полазећи од изнетог мишљења о научном, стручном и истраживачком раду кандидата доц. др Марије Игњатовић, њеног доприноса развоју науке, наставе и педагошком раду и мишљења о испуњености услова за избор у наставничко звање, Комисија има част и задовољство да **једногласно** предложи Наставно-научном већу у одговарајућем саставу Правног факултета Универзитета у Нишу да усвоји поднети Извештај и утврди предлог да се др Марија Игњатовић изабере у звање ванредни професор за ужу Правно-историјску научну област.

Чланови комисије

1. Др Драган Николић,
редовни професор Правног факултета у Нишу,
председник Комисије

.....

2. Др Владо Бучковски,
редовни професор Правног факултета „Јустинијан
Први“ у Скопљу, Република Македонија

.....

3. Др Жика Бујуклић,
ванредни професор Правног факултета у Београду

.....

У Нишу, 04. јуна 2014. године